БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
КИРИЛО - МЕТОДИЕВСКИ НАУЧЕН ЦЕНТЪР

CYRILLO - METHODIAN RESEARCH CENTRE
BULGARIAN ACADEMY OF SCIENCES

ГОДИШЕН ОТЧЕТ

2014 г.

СОФИЯ 2015

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
КИРИЛО - МЕТОДИЕВСКИ НАУЧЕН ЦЕНТЪР
CYRILLO - METHODIAN RESEARCH CENTRE
BULGARIAN ACADEMY OF SCIENCES
София 1000, п.к. 432, ул. „Московска“ 13, тел. 987 02 61/ BG, Sofia 1000, P.O.B. 432, Moskovska str. 13, tel. (359 2) 987 02 61
e-mail: kmnc@bas.bg ; fax: (359 2) 986 69 62

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2014 г.

1. Проблематика на звеното:

1.1. Преглед на изпълнението на целите (стратегически и оперативни), оценка и на постигнатите резултати в съответствие с неговата мисия и приоритети, съобразени с утвърдените през 2014 научни тематики

Кирило-Методиевският научен център е академично специализирано звено към Българската академия на науките в рамките на VIII научно направление („Културно-историческо наследство и национална идентичност“). Във връзка с това наред с изпълнението на научноизследователските си задачи, Центърът се стреми да развива усилена популяризаторска дейност. В изпълнение на ***МИСИЯТА СИ*** да осигурява присъствието в обществото на един от стожерите на българската национална идентичност – Кирило-Методиевото дело, чрез комплексно проучване с интердисциплинарни методи на този феномен с огромно значение за цялостния исторически път на България и най-голям български принос в европейската и световната писмена култура, през 2014 г. дейността на сътрудниците на КМНЦ бе свързана до голяма степен отбелязването на 100-годишнината от началото на изследванията по кирилометодиевистика в България. Като доказала се, благодарение на своята научноизследователска и популяризаторска дейност, водеща институция в областта на кирилометодиевистиката, пазител на кирило-методиевското литературно и културно наследство в национален и международен мащаб, КМНЦ се превърна в естествен център и организатор на нучни събития и събития с популярен характер. Едновременно с това и тази година продължи да изпълнява дейността си и като консултатнт на различни държавни институции.

Дейността на Центъра през 2014 г. е рамкирана от политиките на БАН и е приносна за програмите 5 ("Информационно, експертно и оперативно обслужване на българската държава и общество") и 6 ("Качествено и конкурентноспособно обучение“) на политика 1; за програма 4 ("Развитие на информационното общество") на политика 2 и за трите програми на политика 3 "Националната идентичност и културното разнообразие в Европа и света“

През 2014 г. екипът на КМНЦ продължи да реализира интердисциплинарни изследвания (лингвистични, литературоведски, палеографски, кодикологически, богословски, исторически, културологически и пр.), в изпълнение на основните си ***ПРИОРИТЕТИ, развити в перспективата на Стратегията за развитие на науката в България*** : 1. Издирване и комплексно изследване на кирило-методиевските извори в средновековни ръкописи от IX до XVI в. и старопечатни книги, съхранявани в български и в чуждестранни книгохранилища и издаване на славянските, гръцките, латинските и романо-германските извори; 2. Комплексно проучване на кирило-

методиевските традиции от IX в. до днес в България и в Европа; 3. Изследване на славянската писменост като система и нейното функциониране в Европа от възникването й до наши дни; 4. Популяризиране на Кирило-Методиевото дело и традиции в полза на българското общество като част от изграждането на новото европейско общество на знанието; 5. Отстояване в международен план на научната истина по отношение на спорните проблеми на Кирило-Методиевото дело. Резултатите от изследователската работа на учените от КМНЦ се публикуват и разпространяват не само в страната, но и в чужбина (през 2014 г. е излезяла от печат 1 монография, 20 статии в реферирани издания и 48 в нереферирани) и бяха представени на 12 национални и 15 международни научни форуми в Италия, Русия, Израел, Полша, Португалия Турция (вж. Приложения № 28, № 29, № 30, № 31). Своеобразно доказателство за висока научна оценка, е фактът, че за отчетения период 95 публикации на учени от КМНЦ са цитирани 159 пъти в Австрия, България, Германия, Гърция, Италия, Полша, Русия, Холандия. Трябва да се отбележи и това, че екипът на КМНЦ се стреми да представи с възможно най-пълна и актуална информация пред българската общественост, а също и извън страната, българското културно наследство, свързано с Кирило-Методиевото дело. Тази задача е залегнала в основата на специално подготвените и реализирани изложби (подробно описани в т. 3), изнасянето на научно-популарни лекции, интервюта в пресата и участие в редица телевизионни и радио предавания.

1.2. Изпълнение на Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020. Извършвани дейности и постигнати резултати.

Дейността на КМНЦ е директно ориентирана към ***Приоритетно направление*** *4: Културно-историческо наследство, социално-икономическо развитие и управление* на Стратегията.

Интердисциплинарните изследвания на КМНЦ върху кирилометодиевското книжовно наследство и неговите рефлекси в историческото развитие на българското общество са с признато високо научно равнище и задават стандарти в областта на палеославистиката.

Социализирането на научните си резултати екипът на КМНЦ постига чрез реализация на изложби, посветени на българското културно наследство, свързано с Кирило-Методиевото дело, които са представяни в страната и в чужбина (подробно описани в т. 3), изнасянето на научно-популярни лекции, интервюта и участие в масмедиите.

Дейността на Центъра е поставена и в перспективата на **Оперативна цел 3**: *Изграждане на благоприятна среда за научна дейност*

На нивото на своята институция КМНЦ е изградил устойчива система за оценка на научната дейност – ежегодна атестация с рангиране на постигнатите резултати, която се използва като инструмент за разпределение на част, макар все още неголяма, от бюджетните средства. Центърът подкрепя според възможностите си участието на учени и докторанти в програми, проекти и научни форуми, които се считат за важни за израстването им като специалисти.

Значителна част от работата на учените в КМНЦ е косвено свързана с **Приоритетно направление 5** на Стратегията: *Информационни и комуникационни технологии* и нейната ***Оперативна цел 4***: Развитие на информационните и комуникационните технологии., по-точно с дейност 4.2 Въвеждане на Отворен достъп до научна информация и научни данни, принос към която е създаването и поддържането на Cyrillo-Methodiana Digital, дигиталното хранилище на първични материали и научни изследвания по кирилометодиевистика, съдържащо около 75 хил.

дигитализирани единици от изключителна важност за това изследователско поле. След окончателното му конфигуриране, хранилището ще бъде изведено на „отворен достъп“, а голяма част от данните ще бъдат предоставени на дигиталния портал Bulgariana, resp. Europeana; в същата перспектива е и работата ни по проекта Medieval Europe-Medieval Cultures and Technological Resources, чрез който за първи път старобългарското книжовно наследство се интегрира в порталите за европейска писмена култура и история.

В подкрепа на същата оперативна цел КМНЦ организира международната конференция Textual Heritage and Information Technologies (Варна, 15-20 септември 2014, 96 участници от 13 страни и 14 български учени)

Извършвани дейности и постигнати резултати :

1. Всички разработвани изследователски научни проекти, отразени в Приложения № 04–12 са съобразени с горепосочениет политики. (Вж. подробно т. 4);
2. Участие на членове на КМНЦ в национални симпозиуми и конфереции (Приложение № 29).
3. Организиране на научни форуми.

През 2014 г. КМНЦ организира два международни форума - Международна конференция 100 ГОДИНИ КИРИЛОМЕТОДИЕВИСТИКА В БЪЛГАРИЯ» и Международна научна конференция „Писменото наследство и информационните технологии” (Варна, 15-20.09.2014). Освен това заедно с Асоциацията за етнология, антропология и фолклористика „Онгъл” организира провеждането на Осмите цар-Шишманови дни (Тидесет и четвърти научни четения на асоциация за антропология, етнология и фолклористика „Онгъл”) , посветени на 180 години от рождението на Кузман Шапкарев и 170 години от излизането на списание „Любословие или периодическо повсемесечно списание”, издавано и редактирано от Константин Фотинов).

4. Подготовка на специалисти (подробно в т. 5);
5. Извършване на експертни оценки и членство в научни организации в страната и чужбина (Приложения № 26, № 27);
6. Извършване на дейности в услуга на национални правителствени и държавни институции (подробно в т. 1.5).
7. Организиране на изложби, посветени на 1000 години от смъртта на цар Самуил и 100- годишнината на кирило-методиевските изследвания в България (вж. подробно т. 3).
8. Издателска дейност (подробно в т. 9). През 2014 г. излезе от печат т. 2 от поредицата Кирило-методиевски извори (серия в рамките на поредицата Кирило-Методиевски студии).
9. Навременното осведомяване на българската общественост за научните прояви, организирани от КМНЦ, като и за основните си изследователски резултати. Във връзка с дейността на КМНЦ през 2014 г. са публикувани и излъчени 13 материала във всекидневия печат и в електронните медии, а пред широка публика са изнесени 8 научно-популярни лекции. Центърът подържа също така актуална информация в своята интернет страница, както и в социалните мрежи, главно във ФейсБук.

1.3. Полза / ефект за обществото от извършваните дейности (до 1 с.).

Със своята научна и популяризаторска дейност през 2014 г. КМНЦ предостави на българското общество експертна и популяризаторска дейност, поддържаща параметрите на културната му идентичност – като част от националната системата за съхранение и междупоколенческо предаване на културното наследство. През 2014 г. Центърът беше част от общонационалната организация за отбелязване на 1000-годишнината от смъртта на българския цар Самуил и представи епохата в края на Първата българска държава и паметниците на християнската култура от това време в специална изложба, открита от министър – председателя на Р България на 6 октомври.

Едновременно с това учените от КМНЦ отбелязаха 100-годишнината от институционализирането на изследванията по кирилометодивистика в България, осъществено чрез създаването на Климентовата комисия на Българската академия на науките. Авторитетно международно участие в тридневната научна конференция на КМНЦ, посветена на този юбилей за пореден път доказа водещото място на България в този значим дял на европейската хуманитаристика и лидерската позиция на Центъра.

Благодарение на организираните през годината изложби в страната и чужбина Центърът продължи последователната си политика за популяризиране на научни знания в перспективата на необходимостта за противопоставяне на тенденциите за унифициране на културните процеси и постепенното заличаване на националната памет. Едновременно с това обаче Центърът е залагал на идеята да покаже българското културно наследство като част от многообразието на европейската култура.

1.4. Взаимоотношения с институции

През 2014 г. КМНЦ поддържаше връзки с различни институции при изпълнение на своите задачи. Особено интензивни бяха отношенията с Президентството, Министерство на външните работи, Министерство на образованието и науката, Министерство на културата, Столична община и Фондация "Устойчиво развитие на България", както и с посолствата на Словакия, Полша и Чехия.

1.5. Общонационални и оперативни дейности, обслужващи държавата.

1.5.1. Практически дейности, свързани с работата на национални, правителствени и държавни институции, индустрията, енергетиката, околната среда, селското стопанство, национални културни институции и др. (относими към получаваната субсидия.)

МИНИСТРЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

1. През 2014 г. КМНЦ беше представен от МОН с кратък филм като един от трите най-успешни български участници по програмата COST пред участниците заседанието на Висшите представители на COST през ноември 2014. За съжаление МОН не е изпълнило договора си ДКОСТ 01/3 от 2012 г. и е превело едва 6% от предвиденото национално съфинансиране на проекта «Medieval Cultures and Technological Resources“ на КМНЦ, което затруднява изключително работата по него.

2. КМНЦ успешно приключи работа по проект от междудържавното споразумение между България и Словакия на тема «Кирило-Методиевското културно наследство и нациналната идентичност на българите и словаците», ръководен и изпълнен от българска страна от сътрудниците на КМНЦ.

3. Доц. д-р Димо Чемеджиев е член на експертната комисия на МОМ за оценяване на учебните програми по история за 5-10 клас.

4. Доц. д-р Славия Бърлиева е член на Национална експертна комисия за селекция на студенти и специализанти в чужбина на МОМ.

5. Гл. ас. Мая Иванова е командирована от МОМ през 2014г. като лектор по български език и българска култура в Познанския университет „Адам Мицкевич“ (Полша)

6. Със шестима свои сътрудници (координатор и обучаеми) КМНЦ участва в проекта "Стимулиране на развитието на научния потенциал в изследванията на културната памет, културното наследство и идентичности"Договор BG051PO001-3.3.06-0015, по ОП „Развитие на човешките ресурси 2007-2013“ на ИЕФЕМ-БАН.

МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

1. КМНЦ последователно подпомага дейността на Културните институти на МК в чужбина. През изминалата година в БКИЦ в Словакия бяха изнесени две лекции - от д-р Славия Бърлиева - „Свети Методий в пантеона на българските светци“ (07.04.2014) и от доц. д-р Димо Чешмеджиев - „Св. Климент Охридски в българската историческа памет” (11.05.2014). Беше представена изложбата „Българските светци”, в Девин, Словакия (10 май 2014).
2. В Дом Витгенщайн, Виена доц. д-р Сл. Бърлиева изнесе лекция „Кирило-методиевската традиция и националната идентичност на славяните във Виена“ (08.04.2014).
3. Доц. д-р Славия Бърлиева е член на експерната комисия по научната дейност в музеите към МК
4. КМНЦ представи в МК проекта по EEA Grants (BG 8, 3Достъпност на културното наследство за обществеността): Socialization Of Bulgarian Cultural Heritage Monuments - Improving The General Public's Access To Real And Virtual Museum Enviroment.

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ

1. През 2014 г. с подкрепата на ръководството на БАН и на Националния комитет по славистика и Съюза на българските журналисти, КМНЦ подготви за Националната комисия за ЮНЕСКО към МВнР досие за официлaното предложение на България 2016 г. да бъде посветена в календара на ЮНЕСКО на 1100-годишнината от кончината на Климент Охридски.

2. Центърът консултира българския консул в Мюнхен относно възможностите за честване на деня на св. Методий в Елванген през 2015 г.

3. Центърът консултира българския посланик във Ватикана относно възможностите за отбелязване на покръстването на България чрез изложба и лекция във Ватикана.

ДРУГИ

1. Посолство на Р Словакия в София

Центърът оказа експертна помощ на посланик Якубоци за експонирането на словашката изложба „По следите на Кирил и Методий“ в София (24-30 май 2014) и

организира лекция на Павол Демеш, първия словашки министър на външните работи. Директорът на КМНЦ участва в срещата на П. Демеш с Президента на РБългария.

2.Представителството* на Россотрудничество в България и *Фондация "Устойчиво развитие на България“. През 2014 г. продължи сътрудничеството между КМНЦ и ***Фондация "Устойчиво развитие на България***“, която подпомогна финансово провеждането на Международна научна конференция „Писменото наследство и информационните технологии” (Варна, 15-20.09.2014) и провеждането й в СОК „Камчия“.

1.5.2. Проекти, свързани с общонационални и оперативни дейности, обслужващи държавата и обществото, финансирани от национални институции (без НФНИ), програми, национална индустрия и пр. –до ТРИ най-значими проекта

При подаване на отчета изпратете и списък на подадените проекти по програмите на Horizon 2020

2. Резултати от научната дейност през 2014 г.

2.1. Най-важно и ярко научно постижение:

Мирчева, Бойка. Опис на преписите на славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици (Кирило-Методиевски студии.Кн. 23). Кирило-Методиевски извори Т. 2. С. 2014, 416.

Книгата е том от поредицата на КМНЦ, посветена на изворите за живота и делото на Кирил и Методий и съдържа археографски данни за 1145 преписа на славянските извори. Изработена както чрез дългогодишни проучвания de visu в различни ръкописни сбирки в страната и чужбина, така и въз основа на вече публикувани материали, книгата е уникално издание, неоценим компендиум за изследователя – палеославист. Тя е публикувана в изпълнение на дейностите на КМНЦ по проекта Medieval Europe – Medieval Cultures and Technological Resources“ (Medioevo Europeo) в рамките на програмата COST на ЕС.

2. 2. Най-важно и ярко научно-приложно постижение.

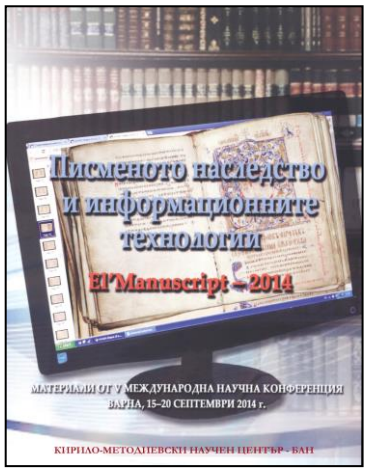

Международна научна конференция „Писменото наследство и информационните технологии — El'Manuscript-2014“ (Варна, 15–20 септември 2014 г.)

От 15 до 20 септември 2014 г. Кирило-Методиевският научен център беше домакин на проведената във Варна международна научна конференция „Писменото наследство и информационните технологии – El"Manuscript - 2014“, посветена на разработването и създаването на съвременни средства за съхраняване, описване, обработване, анализ и електронно публикуване на ръкописни и старопечатни писмени паметници и исторически извори. Дискутирани бяха и въпроси, свързани с подготовката на електронни ресурси в сферата на хуманитаристиката и тяхното използване в научните изследвания, в областта на културата и образованието.

Конференцията беше съпътствана от школа за млади учени и докторанти – лекции, практически занятия, демонстрационни и консултационни сесии, имащи за цел да предоставят на аудиторията необходимия обхват от знания и умения за работа с информационни системи, бази данни, специализирани програми и методики, предназначени за изучаване на писменото наследство. Тази година в нея взеха участие 91 учени от 11 страни в Европа и САЩ. Конференцията бе спонсорирана от Министерството на образованието и науката на Република България, Научное сообщество „Письменное наследие“, Digital Medievalist Scholarly Community (Франция) и фондация „Устойчиво развитие на България“. Тезисите на докладите бяха отпечатани в сборник „Писменото наследство и информационните технологии — El'Manuscript-2014. София-Ижевск., 2014, 446 с. (ISBN 978-954-9787-25-2), а най-приносните изследвания ще бъдат представени в отделна книжка на списание Palaeobulgarica.

3. Художественотворческа дейност на звеното през 2014 г.

3.1. Списък на организираните международни изложби.

8-10 април 2014, Дом Витгенщайн , Виена „В началото бе буквата“.
27-28 май 2014, Университет „Алдо Моро“ – Бари, Италия

3.2. Списък на организираните национални изложби.

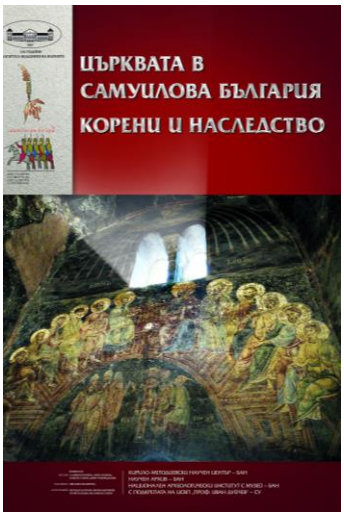

- *6-10 октомври 2014 - В рамките на Международната научна конференция „Европейският югоизток през втората половина на X – началото на XI в. История и култура, подготвена от БАН във връзка с честванията по повод на 1000-годишнината от смъртта на българския цар Самуил КМНЦ подготви изложба „Българската църква в епохата на цар Самуил“ от постери и оригинални средновековни ръкописи, която беше открита на 06.10.2014 в Централното фоайе на БАН от министър-председателя на РБългария*

- *10-12октомври 2014. Във връзка с честванията на 100-годишнината от началото на кирилометодиевските изследвания в България и организираната от КМНЦ Юбилейна Международна научна конференция по този повод, КМНЦ подготви постерна изложба „100 години кирилометодиевистика в България“, експонирана при откриването на конференцията на 10 октомври 2014 в Централното фоайе на БАН.*

- *19 декември 2014–25февруари 2015. „Ранното християнство в Родопите“ – изложба в галерия Credo Bonum, – реализация на част „Никита Ремесиански и покръстването на бесите“*

- *14 февруари.2014 – Във връзка с отбелязването на датата на Успение Кирилово изложбата на КМНЦ „В началото бе буквата“ в музея „Земята и хората“-София*

- *11-16 май 2014 – Във връзка със съвместното честване на Деня на славянските просветители от БАН и МАНУ изложбата „В началото бе буквата“ бе експонирана в Централното фоайе на БАН.*

- *7–9 май 2014, по покана на Общински институт „Старинен Пловдив“ изложбата „В началото бе буквата“ в Балабановата къща в Пловдив.*

- *28 октомври – 21 ноември 2014 –„В началото бе буквата” в Регионална библиотека „Ст.Чилингиров” – Шумен.*

3.3. Списък на художественотворчески продукти.

1. *Бърлиева, Сл., Люба Илиева, Димо Чешмеджиев, Камен Станев. „Българската църква в епохата на цар Самуил“ . Каталог, С. 2014, ISBN 978-954-9787-26-9*

2. *Иванова, М. Календар на КМНЦ за 2015 г. -*

илюстриран Календар на КМНЦ за 2015 г., чиито теми представят различни изследователски обекти на медиевистиката и палеославистикатав Центъра.

4. Международно научно сътрудничество на звеното

През 2014 г. в КМНЦ са разработвани 7 международни научни проекта, като два от тях приключиха успешно. Беше предложен и подписан един нов с Института по славянознание на РАН.

4.1. В рамките на договори и спогодби на ниво Академия

КМНЦ разработва международни проекти с РАН – Институт по славянознание, с ПАН – Институт за славистика, Отделение за праславянски език в Краков, Библиотеката на Румънската академия на науките, с Института по славистика на Словашката академия на науките и с Украинската академия на науките. КМНЦ завърши успешно проекта „Кирило-Методиевското културно наследство и националната идентичност на българи и словаци. II“ (2012-2014) – втора част на съвместен проект с Института за славистични изследвания на Словашката академия на науките, един от резултатите от работата по който е публикувания и отчетен през 2013 г. сборник “Jazyk a kultúra na slovensku v slovanských a neslovanských súvislostiach.“ Bratislava, 2013, 250 s.

4. 2. В рамките на договори и спогодби на институтско ниво (до ТРИ най-значими международно финансирани проекти (до 1 стр.)

В резултат от сътрудничеството си с Европейската комисия и с МОМН в КМНЦ се разработват два международни проекта Европейското средновековие – средновековни култури и технологични ресурси (ISCH COST ACTION IS 1005 – Medieval Europe – Medieval Cultures and Technological Resources“ (Medioevo Europeo) и

EEA Grants (BG 8, 3 Достъпност на културното наследство за обществеността): Socialization Of Bulgarian Cultural Heritage Monuments - Improving The General Public's Access To Real And Virtual Museum Enviroment

КМНЦ има подписани договори с 9 европейски университета и научни институции в рамките на програма Еразъм: Лисабонския университет (Universidade de Lisboa (P Lisboa 02) –14.0 (Regional Studies), Университетът в Неапол (Universita degli Studi di Napoli "L' Orientale" (I Napoli 02)- Code 08-09 (Humanities - Philology), Университета в Удине (The University of Udine (I Udine 01) Code 08-09 (Humanities - Philology), Университета в Бари (Universita degli studi di Bari (I Bari 01) – Code 08-09 (Humanities - Philology), Лодзкия университет (University of Lodz (PL LODZ 01)– Code 09 (Philology), Центъра „Церанеум" към Лодзкия университет (University of Lodz (PL LODZ 01), Waldemar Cerana Research Centre for the History and Culture of the Mediterranean Area and South-East Europe CERANEUM – Code 08 (Humanities); Университета „Константин Философ в Нитра, Словакия (Constantine the Philosopher University in Nitra (SK NITRA 01) – Code 08-09 (Humanities – Philology), Ягелонския университет в Краков (Pl Krakow 01 Jagiellonian University) и Университета в Познан (Pl Poznan 01- Adam Mickiewicz University in Poznan. Faculty of Polish and Classical Philology Institute of Slavic Philology).

КМНЦ полага усилия да бъде координатор на кирило-методиевските изследвания в световен мащаб, както му беше препоръчано от международните оценители. През 2014 г. КМНЦ бе основният организатор на инициативите, свързани с отбелязването на 100-годишнината на началото на кирило-методиевските изследвания в България. Поетите научни и организационни ангажименти във връзка с разработваните международни проекти се изпълняват коректно. Във връзка със задачите си и като АСЗ, КМНЦ започна и ще продължи подготовката от серия постерни изложби по повод на юбилейни годишнини за да бъдат представяни в страната и чужбна

До три най-значими, международно финансирани проекти.

1. „Medieval Europe" – Medieval Cultures and Technological Resources (2011–2015). – Проект по програмата COST на Европейската комисия (IS 1005). (FP7, COST - 2011-2015)

2. подаден: EEA Grants (BG 8, 3 Достъпност на културното наследство за обществеността): Socialization Of Bulgarian Cultural Heritage Monuments - Improving The General Public's Access To Real And Virtual Museum Enviroment

5. Участие на звеното в подготовката на специалисти: форми, сътрудничества с учебни заведения; външни заявители, вкл. от чужбина; анализ на състоянието, перспективи и препоръки.

КМНЦ участва в подготовката на специалисти в страната чрез четири типа дейности (вж. подробно Приложения № 24, № 25):

- чрез подготвяне на университетски курсове за 4 български ВУЗ: за Софийския университет, за Пловдивския университет, Югозападния университет и за Националната художествена академия, общо за изнесени 1216 ч. лекции и упражнения.

– чрез провеждане на докторантски курсове към ЦО-БАН, общо 30 ч.

- по програма Еразъм КМНЦ има 9 двустранни споразумения за мобилност на преподаватели и докторанти. От наша страна през 2014 са изнесени общо 18 ч. лекции в Удине, Нитра и Лодз. Колеги от Словакия, Полша и Италия изнесоха общо 24 ч. лекции в КМНЦ.

- чрез подготовка на докторанти:

През годината един аспирант на КМНЦ защити успешно докторската си дисертация, а 1 нов аспирант започна подготовката си. В момента в КМНЦ се обучават1 редовен и 1 задочен докторант. Успешно приключи процедурата по акредитацията на КМНЦ по следните специалности: Български език, Българска литература и Теория и история на литературата.

- КМНЦ има сключени договори за двустранно научно сътрудничество и обучение с Центъра за изследване на средиземноморските култури ЦЕРАНЕУМ на Университета в Лодз, с Факултета но история и богословие на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ и с ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград.

6. Иновационна дейност на звеното и анализ на нейната ефективност

6.1. Осъществяване на съвместна иновационна дейност с външни организации и партньори

Кирило-Методиевският научен център, в тясно сътрудничество със „Сирма Медия“ АД, е сред тези институции на 13-те европейски държави, които подготвиха и предложиха проекта „Medieval Europe – Medieval Cultures and Technological Resources“ – Средновековна Европа – средновековни култури и технологични ресурси**:** Medioevo Europeo №: IS 1005 за участие в програмата на Европейската комисия COST (01.06.2011 г. – 31.05.2014 г.). През изминалата година бяха издирени и описани Подбрани и описани 650 нови български и чуждестранни научни и научно-популярни публикации, отнасящи се до кирило-методиевската проблематика. През годината се работи и по включването на славянските ръкописи от дигиталното електронно хранилище на КМНЦ в проекта TRAME, разработван в рамките на проекта по COST IS 1005 „Medieval Europe – Medieval Cultures and Technological Resources (Medioevo Europeo)“ от SISMEL и Института за изследване на историята на текстовете в Париж. Това е изключително важно за „Medioevo Europeo“, защото цели интегрираното представяне във виртуалното пространство на разнородните бази данни и изграждането на изследователска инфраструктура за развитие на съвместимост на виртуалните бази данни за средновековната ръкописна традиция в Европа. Той ще подпомага изследователите що се отнася до свързването на дигиталните изображения на средновековните ръкописи, техните описания, текстове и ще бъде от голямо значение за изясняването на тяхното филологическо и културно значение в контекста на европейската история, като се използват различни средства и технологии.

6.2. Извършен трансфер на технологии и/или подготовка за трансфер на технологии по договори с фирми...

Кирило-Методиевският научен център няма такава дейност.

7. Стопанска дейност на звеното

Кирило-Методиевският научен център няма стопанска дейност.

8. Кратък анализ на финансовото състояние на звеното за 2014 г.

Основната дейност на Кирило-Методиевския Научен Институт към Българска Академия на Науките е научноизследователска.

През 2014г. центърът е формирал собствен приход във връзка с изпълнение на основната си дейност,в това число продажба на списния и абонаменти в общ размер на 14 991 лева.

За настоящата година в Центъра са постъпили допълнителни суми по следните направления:

Във връзка с провеждане на научен форум „Писменото наследство и информационните технологии” в СОК „Камчия”-град Варна и Договор ДО1-223/24.07.2014г. между Министерство на образованието и науката и Кирило - Методиевски научен център – 3 500 лева;

Във връзка с отбелязване 1000-годишнината от смъртта на цар Самуил, Кирило-Методиевският научен център при БАН, в сътрудничество с Научния архив на БАН и организиране на изложба на тема „Църквата в Самуилова България – корени и наследство“ – 11 000 лева;

Договор за безвъзмездна финанова помощ за финансиране на българска научна периодика в Конкурс „Българска научна периодика-2014“-Фонд научни изследшания- 6 000 лева;

В началото на 2014 г. Кирило-Методиевския Научен Институт към Българска Академия на Наукит има утвърдена бюджетна субсидия в размер на 282 758 лева. Щатният състав на Центъра е 27 броя. Бюджетните средства са изразходвани за заплати и осигурителни вноски на персонала по трудови правоотношения – общо в размер на 243 207 лв., и стипендии на докторанти – 6 750 лв.

Общо собствените приходи и трансфери за годината възлизат на 33 826 лв., или приблизително 12 % спрямо бюджетната субсидия. Основните параграфи, по които са изразходвани средствата от извънбюджетни източници са: командировки в страната и чужбина – 9 954 лв, канцеларски и други материали – 3 914 лв., заплащане на изпълнители по граждански договори – 7 897 лв, пощенски, телекомуникационни разходи и др. външни услуги – 23 475 лв. и др.

Към 31 декември 2014 г. преходният остатък в Единната сметка е 1 278 лв. /целеви остатъци по договри/.

9. Състояние и проблеми на звеното в издателската и информационната дейност, препоръки.

Издателската дейност на КМНЦ и през 2014 г. продължи да заема важно място в неговите координиращи функции за представяне на най-значителните постижения на учените кирилометодиевисти от цял свят в сп. „Palaeobulgarica“, поредицата Кирило-Методиевски студии и издаването на отделни монографии. Основната задача на издателското направление е да работи по подготовката, отпечатването и разпространението на периодичните издания на центъра – списание „Palaeobulgarica“ и „Кирило-Методиевски студии“, както и някои книги, тясно свързани с кирило-методиевската проблематика.

През 2014 г. бяха редактирани, отпечатани и разпространени сред абонатите кн. 4/2013, кн. 1/2014, кн. 2/2014 и кн. 3/2014 г. на сп. „Palaeobulgarica“, а кн. 4/2014 г. е в процес на редактиране и подготовка за печат. Общият обем на издадените книжки е 492 печатни страници. В тези 4 броя на списанието са публикувани общо 37 материала, от които 22 статии от 27 автори и 15 рецензии и информации за конференции от 18 автори. Двадесет и четирима от авторите са от чужбина: Германия, Дания, Испания, Полша, Русия, САЩ и Украйна. Четири от публикациите са на английски език, а седем – на руски език.

В издадените през годината броеве са отпечатани следните материали на учени от Кирило-Методиевския научен център: Веселка Желязкова – 1 статия и 1 информация за конференция и Мая Иванова – 1 рецензия.

През 2014 г. беше редактирана и отпечатана монографията на Бойка Мирчева „Опис на преписите на славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици“,

която излезе като кн. 23 от поредицата „Кирило-Методиевски студии“ – серия „Кирило-методиевски извори“, том 2. Обемът на книгата е 416 печатни страници.

Освен отпечатаните издания през 2014 г. Милена Евтимова работи и по подготовката на сборника с доклади от Варненската конференция върху Библията в славянската традиция. Редактирани и странирани са 542 с. (23 статии) и 1 статия (14 с.) не е обработена.

Приходите от абонаменти и продажби на изданията на КМНЦ за 2014 г. възлизат 12 988 лв. През октомври 2014 г. редакционната колегия на сп. „Palaeobulgarica“ участва в конкурса „Българска научна периодика 2014г.“ на Фонд научни изследвания и получи финансиране в размер на 6 000 лв.

30 януари 2015 г.

ХРОНОЛОГИЧЕН СПИСЪК
НА ЦИТИРАНИТЕ ТРУДОВЕ
НА УЧЕНИТЕ ОТ КМНЦ ЗА 2014 г.

РЕЦЕНЗИИ ЗА КНИГИ:

Święci Konstantyn-Cyryl i Metody – patroni Wschodu i Zachodu. T. 1. Apostołowie Słowian w dawnej Europie. 262 s.; T. 2. Apostołowie Słowian w nowożytnej Europie. Opracował zespół (Slavia Barlieva, Leonard Górka, Marzanna Kuczyńska, Aleksander Naumow, Elżbieta Solak, Krassimir Stantchev, Jan Stradomski) pod red. A. Naumowa. Kraków, 2013, 338 s.

Рец. от: Г. Минчев. Равноапостолите – патрони на обединена Европа. За полския превод на кирило-методиевски извори и други текстове за светите братя. – Palaeobulgarica, 2014, № 3, 82-93.

Илиева, Т. Старобългарско-гръцки словоуказател към Книгата на пророк Иезекиил. София, 2013, 648 с. (= Старобългарският превод на Стария Завет. Т. 3. Под общата редакция на Св. Николова).

Рец. от: – Маргарет Димитрова. Татяна Илиева. Старобългарско-гръцки словоуказател към Книгата на пророк Иезекиил. София, 2013, 648 с. – SЭЛО е – списание в областта на хуманитаристиката за българистични изследвания в периода X-XXв. ИБЕ. Секция за история на българския език, II, 2014, № 2. http://abcdar.com/magazine_I.php.

– Екатерина Дикова. Татяна Илиева. Старобългарско-гръцки словоуказател към Книгата на пророк Иезекиил. София, 2013, 648 с. – Scripta@e-Scripta, 13, 2014, 316-317.

Татяна Илиева Терминологичната лексика в Йоан-Екзарховия превод "De fide orthodoxa". София, 2013, 406с.

Рец. от: – Анета Тихова. – SЭЛО е – списание в областта на хуманитаристиката за българистични изследвания в периода X-XXв. ИБЕ. Секция за история на българския език. Год II, 2014, брой 2. http://abcdar.com/magazine_I.php.

– Нели Ганчева. – Наука, 24, 2014, № 2, 78-79, издание на Съюза на учените в България

– Искра Христова-Шомова. Превод и познание: богословската терминология в „Небеса" на Йоан Екзарх – Palaeoslavica, 22, 2014, № 1, 189-198.

– Камен Димитров. – Български език, 61, 2014, 3, 140-145.

– Екатерина Дикова. – Scripta&E-scripta 13, 2014, 315-316..

–Бисера Павлеска-Георгиевска, Лилјана Макаријоска. Значаен прилог кон проучувањето на богословската терминологија во старословенскиот јазик. – Македонски јазик, 65, 2014, 405-415.

1971

1. Иванова, Кл. Два неизвестни азбучни акростиха с глаголическа подредба на буквите в среднобългарски празничен миней. - В: Константин-Кирил Философ. Доклади от Симпозиума, посветен на 1100-годишнината от смъртта му. С., 1971, 341-365.

Цитирано у:

1) Йовчева, М. Старобългарският служебен миней. С., 2014. – **с. 27.**

1976

2. Иванова, Кл. Неизвестна редакция на Златоструя в сръбски извод от XIII век. - В: Зборник историје књижевности. Одељење језика и књижевности. Стара српска књижевност. Београд, 1976, 10, 89-107.

Цитирано у:

2) Велинова, В. Среднобългарският превод на Хрониката на Константин Манасий и неговият литературен контекст. София, 2013. – **с. 98.** (2)

1978

3. Николова, Св. Една неизвестна сбирка от славянски ръкописи в Румъния. – Старобългарска литература, 4, 1978, 74–100.

Цитирано у:

3) Мирчева, Б. Опис на преписите на славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици. (=Кирило-Методиевски студии. Кн. 23). С., 2014. - **с. 241**

1979

4. Иванова, Кл. За Хилендарския препис на Първия Симеонов сборник. - Старобългарска литература. 5, 1979, 57-96.

Цитирано у:

4) Велинова, В. Среднобългарският превод на Хрониката на Константин Манасий и неговият литературен контекст. София, 2013. – **с. 98.** (2)

1980

5. Иванова, Кл. Правописно-езикови проблеми при описанието на южнославянските кирилски ръкописи. - В: Славянска палеография и дипломатика. С., 1980, 102-110.

Цитирано у:

5) Андреев, Хр. Addenta et corrigenda към проучванията на три кирилски надписа от Драгалевския манастир „Св. Богородица Витошка“ и Погановския манастир „Св. Йоан Богослов“. - Palaeobulgarica, 2013, № 3, 25-59. – **с. 52.**

6. Иванова, Кл. Житийно-панигиричното наследство на Търновската книжовна школа в балканската ръкописна традиция. – В: Търновска книжовна школа. 2. С., 1980, 193-214.

Цитирано у:

6) Атанасова, Д. Българското царство в предсмъртната молитва на мъченик Арета. – Palaeobulgarica, 2014, № 1, 32-44. – **с. 37**

7) Петрова-Танева, М. Търновският надпис на цар Иван Асен II, св. 40 „добропобедни” мъченици и някои аспекти на култа им във Византия и в средновековна България. – Старобългарска литература, 49-50, 2014, 69-95. – **с. 85.**

7. Николова, Св. Патеричните разкази в българската средновековна литература. С., 1980.

Цитирано у:

8) The Scete Paterikon Introduction, Maps and Indices by William R. Veder. (= Pegasus Oost-Europese Studies, 12). Amsterdam, 2012. – **p. 32** (2), **53.**

1981

8. Иванова, Кл. Български, сръбски и молдо-влахийски кирилски ръкописи в сбирката на М. П. Погодин. С., 1981.

Цитирано у:

9) Waugh, D. The Enthusiasms of Youth and Where They Led: a Memoir. – In: Quaestio Rossica , 2014, № 2, 19-36. – **с. 23, с. 30.** (2)

10) Мирчева, Б. По въпроса за идентификацията на Успение Кирилово. – Palaeobulgarica, 2013, № 2, 51-63. – **с. 55.** (2)

11) Мирчева, Б. Опис на преписите на славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици. С., 2014 (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 23. Кирило-Методиевски извори. Т. 2). – **с. 32 и сл.**
12) Пенкова, П. Две богословски концепции и техните граматически регистри в Преславската книжнина. – Palaeobulgarica, 2013, № 1, 15-29. – **с. 25.** (1)
13) Велинова, В. Среднобългарският превод на Хрониката на Константин Манасий и неговият литературен контекст. София, 2013. – **с. 95**.

9. Иванова, Кл. Византийските източници на Похвалата за Константин и Елена от Евтимий Търновски. - Старобългарска литература. 10, 1981, 3-15.

Цитирано у:

14) Иванов, С. А. Общественная мысль в Болгарии в XIV в. В: Общественная мысль в России и других славянских странах в эпоху развитого Средневековья, 141-158. – **с. 154.**

1982

10. Николова, Св. Кирило-Методиевските традиции във Влахия, Молдова и Трансилвания. – Старобългарска литература, 12, 1982, 100–114.

Цитирано у:

15) Мирчева, Б. Опис на преписите на славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици (=Кирило-Методиевски студии. Кн. 23). С., 2014. – **с. 241**

1983

11. Николова, Св. За възникването на Проложното Методиево житие. – В: Литературознание и фолклористика. В чест на 70-годишнината на акад. Петър Динеков. С., 1983, 89–91.

Цитирано у:

16) Мирчева, Б. Опис на преписите на славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици(=Кирило-Методиевски студии. Кн. 23). С., 2014. – **с. 311.**

1984

12. Николова, Св. Някои текстологически проблеми в панегиричното творчество на Климент Охридски. – Кирило-Методиевски студии. Кн. 1. С., 1984, 63-119.

Цитирано у:

17) Иванова, М. Текстологически проблеми в Пространното житие на Константин-Кирил Философ (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 22). С., 2013, **с. 74** (2 пъти), **с. 84** (2 пъти), **с. 88** (4 пъти), **с. 93** (2 пъти), **с. 96** (4 пъти), **с. 322–323** (5 пъти).
18) Темчин, С. О вероятном синайском происхождении среднеболгарского Германова сборника 1359 г. – Старобългарска литература, 49–50, 2014. – **с. 119, с. 123**

1985

13. Иванова, Кл. Житийна литература.- Кирило-Методиевска енциклопедия Т.1 С., 1985, 689-698.

Цитирано у:

19) Йовчева, М. Старобългарският служебен миней. С., 2014. – **с. 15, с. 21**

14. Иванова, Кл. Жития на Наум Охридски. - Кирило-Методиевска енциклопедия Т.1 С., 1985, 698-704.

Цитирано у:

20) Мирчева, Б. Опис на преписите на славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици. С., 2014 (= Кирило-Методиевски студии, кн.23). – **с. 348, с. 358.**

15. Николова, Св. Кирило-Методиевски извори. Някои проблеми. – Проблеми на културата, 8, 1985, № 6, 104–109.

Цитирано у:

21) Иванова, М. Текстологически проблеми в Пространното житие на Константин-Кирил Философ (= Кирило-Методиевски студии. Кн.22). С., 2013. – **с. 322.**

22) Мирчева, Б. Опис на преписите на славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици (=Кирило-Методиевски студии. Кн. 23). С., 2014. – **с. 26**

16. Николова, Св. Опит за класификация на описанията на славянските ръкописи. – Старобългарска литература, 18, 1985, 107–116.

Цитирано у:

23) Иванова, М. Текстологически проблеми в Пространното житие на Константин-Кирил Философ (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 22). София, 2013. – **с. 322.**

17. Чешмеджиев, Д. За образа на "Кирил Философ" от църквата в с. Лева река, Пернишко. – В: Х-ти пролетен колоквиум на ВТУ "Св. св. Кирил и Методий", В. Търново, 1985, 84-86.

Цитирано у:

24) Канев, Г. Насочеността на монашеския подвиг в светлината на пример от Народното житие на св. Йоан Рилски. – В: България в световното културно наследство. Пътувания по България 3. Шумен 2014. – **с. 357.**

1986

18. Иванова, Кл. Стара българска литература. Т. 4. Житиеписни творби. С., 1986. Съставителство, преводи, редакции, научен коментар).

Цитирано у:

25) Волски, Ян Миколай. Богомилите в светлината на Житието на св. Иларион Мъгленски от Патриарх Евтимий Търновски – Palaeobulgarica, 37, 2013, No 4, 74–81. – **с. 75, с. 77.**

26) Петрова-Танева, М. Търновският надпис на цар Иван Асен II, св. 40 „добропобедни" мъченици и някои аспекти на култа им във Византия и в средновековна България.- Старобългарска литература, 49-50, 2014, 69-95. – **с. 75, с. 83, с. 86** (8)

19. Николова, Св. Проблемът за пълното издание на кирило-методиевските извори. – В: Кирило-Методиевски студии. Кн. 3. С., 1986, 9–17.

Цитирано у:

27) Иванова, М. Текстологически проблеми в Пространното житие на Константин-Кирил Философ (= Кирило-Методиевски студии. Кн.22). София, 2013. – **с. 323.**

28) Мирчева, Б. Опис на преписите на славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици(=Кирило-Методиевски студии. Кн. 23). С., 2014. – **с. 5**

1987

20. Бориева, С. Пространното гръцко житие на Наум Охридски - Старобългарска литература, 20, 1987, 137-144.

Цитирано у:

29) Гюзелев, В. Апология на Средновековието. Покръстване и християнизация на българите. С. 2013 (от печат 2014). – **с. 467**

21. Желязкова, В. Индекс на словоформите от Пространните жития на Кирил и Методий. – Год. на СУ, Факултет по славянски филологии. Т. 77. С., 1987.

Цитирано у:

30) Цибранска, М. Методиевият превод на Номоканона и влиянието му върху юридическата традиция на славянството през средновековието. – В: Преславска книжовна школа. Т. 14. Шумен, 2014, с. 67-80. – **с. 76**

22. Иванова, Кл. О славянском переводе "Паноплии Догматики" Евфимия Зигабена. - В: Исследования по древней и новой литературе. Ленинград, 1987, 101-105.

Цитирано у:

31) Волски, Ян. Богомилите в светлината на Житието на св. Иларион Мъгленски от Патриарх Евтимий Търновски. – Palaeobulgarica, 37, 2013, № 4, 74-81. – **с. 80**.

23. Иванова, Кл. По следите на един недостигнал до нас текст на Методиево проложно житие. – В: Кирило-Методиевски студии. Кн. 4. С., 1987, 69-75.

Цитирано у:

32) Мирчева, Б. Опис на преписите на славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици. С., 2014 (= Кирило-Методиевски студии, кн.23). – **с. 234, с. 356**.

24. Мирчева, Б., Сл. Бърлиева. Предварителен списък на Кирило-Методиевските извори. – В: Кирило-Методиевски студии. Кн. 4. С.,1987, 486-516.

Цитирано у:

33) Pramene o živote svätých Cirila a Metoda a ich učeníkov. Zostavil Andej Škoviera. Bratislava, 2013. – **p. 193**.

25. Мострова, Т. Тенденции в словообразуването на съществителните имена в българския книжовен език от XIV в. – Във: Втори международен конгрес по българистика. Доклади, 2: История на българския език. С., 1987, с. 174-185.

Цитирано у:

34) Данова, Цв. Словата за Богородица от Йоан Дамаскин в българската средновековна книжнина (по материали от южнославянски календарни сборници) – Дисертация за присъждане на научната и образователната степен „доктор" 540 с. (защитена, София, 2014) – **с. 52** (3)

1988

26. Ivanova, Kl. Un renseigenement nouveau dans un manuscrit bulgare du XIVe siecle au sujet de la résistance du tsar Ivan Šišman contre les ottomans près de Nicopol. - Études balkaniques, 24, 1988, № 1, 88-93.

Цитирано у:

35) Ransohoff, J. Ivan Šišman and the Ottoman conquest of Bulgaria (1371-1395). – Palaeobulgarica, 2013, № 1, 89-100. **с. 99** (1)

27. Николова, Св. Кирил Туровски и южнославянската книжнина. - Palaeobulgarica, 12, 1988, № 2, 25–44.

Цитирано у:

36) Баранкова, Г. „Притча о душе и теле“ Кирилла Туровского в русской рукописной традиции. – В: Филология и текстология. Юбилеен сборник в чест На 70-годишнината на проф. Уилям Федер Шумен, 2014. – **с. 476, 492.**

28. Николова, Св. К истории текста Проложного жития Мефодия. – In: Symposium Methodianum. Beiträge der Internationalen Tagung in Regensburg (17. bis 24. April 1985) zum Gedenken an den 1100. Todestag des hl. Method. Neuried, 1988, 473–484.

Цитирано у:

37) Мирчева, Б. Опис на преписите на славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици (=Кирило-Методиевски студии. Кн. 23). С., 2014. – **с. 313.**

1989

29. Мострова, Т. За един стилистичен похват в два среднобългарски превода на Лествицата. – Palaeobulgarica, 1989, № 4, с. 100-111.

Цитирано у:

38) Кенанов, Д. Житието на преп. Йоан Синайски и старобългарският превод на книгата Лествица. – В: In honorem 2. Филология и текстология. Юбилеен сборник в чест на 70-годишнината на проф. Уйлям Федер. Шумен 2014, 366-381. – **с. 338.**

30. Николова, Св. Разпространение на Проложното житие на св. Методий в Русия. – В: Хиляда и сто години от блажената кончина на св. Методий. Т. 2. С., 1989, 100–106.

Цитирано у:

39) Мирчева, Б. Опис на преписите на славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици. (=Кирило-Методиевски студии. Кн. 23). С., 2014. – **с. 311.**

1991

31. Иванова, Кл. Новоизводните търновски сборници и въпросът за ролята на Патриарх Евтимий в техния превод. - Старобългарска литература. 25-26, С.,1991, 124-134.

Цитирано у:

40) Сергеев, А. Г. Триодный Торжественник начала XV в. из собрания Н. В. Тимофеева № 13. – В: Материалы и сообщения по фондам Отдела рукописей БАН. Санкт-Петербург, 2013, 74-80. – **с. 80** (1).

32. Иванова, Кл. Служба на св. Ахил Лариски (Преспански) от Синайския празничен миней № 25. - Palaeobulgarica, 15, 1991, № 4, 11-22.

Цитирано у:

41) Мирчева, Б. Опис на преписите на славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици. С., 2014 (= Кирило-Методиевски студии, кн.23). – **с. 87**

33. Мострова, Т. Към въпроса за Лествицата в славянската ръкописна традиция. – Palaeobulgarica, 1991, № 3, с. 70-91.

Цитирано у:

42) Кенанов, Д. Житието на преп. Йоан Синайски и старобългарският превод на книгата Лествица. – В: 2 in Honorem. Филология и текстология. Юбилеен сборник в чест на 70-годишнината на проф. Уйлям Федер. Шумен 2014, 366-381. – **с. 313, 314, 322 (3х), 325**

34. Мострова, Т. Образцово издание на “Догматиката” на Йоан Дамаскин. [рец. Die Dogmatik des Johannes von Damaskus in der kirchenslavischen Überzetzung des 14.

Jahrhunderts. Nerausgegeben von Eckhard Weiher unter Mitarbeit von F. Keller und H.Miklas. Freiburg i. Breit, 1987, Bd. 1, 816 S.] – Palaeobulgarica, 1991, 1, 117-119.

Цитирано у:

43) Das Corpus des Dionysios Areopagites in der slavischen Übersetzung von Starec Isaija (14. Jahrhundert). Hrsg. unter der Leitung von H. Goltz u. G. M. Prochorov. Bd. 4.1 Indices. **Hrsg. von S. Fahl, J. Harney, D. Fahl.** *Unter Mitarbeit von I. V. Christov, G. Sturm, K. Schapek.* Freiburg i. Breit, 2012, XXX + 803 S. [= MLS, T. LIX (LV, 4.1)] – **S. XIV.**

35. Nikolova, Svetlina. Zum Fortwirken des Werkes Kyrills und Methods: Die Überlieferung des Werkes von Kliment Ochridski während des Mittelalters . – In: Leben und Werk der byzantinischen Slavenapostel Methodios und Kyrillos. Münsterschwarzach, 1991, 87-94.

Цитирано у:

44) Δεληκαρη, Α. Η Αρχιεπισκοπή Αχριδών κατά των Μεσαιωνα. Θεσσαλονίκη, 2014. – **c.8** (2), **c. 56, c. 259.**

1993

36. Желязкова, В. Симеонов сборник (по Светославовия препис от 1073 г.). Т. 2. Речник-индекс. С., 1993.

Цитирано у:

45) Богданова, С. Аспекти на темата за староруската книжнина и руската ръкописна традиция в научното наследство на проф. Румяна Павлова. – Език и литература, 2013, № 1-2, с. 8-24. – **с. 16.**

46) Илиева, Т. Книжовното дело в Slavia Orthodoxa през призмата на езика. – В: Преславска книжовна школа. Т. 14. Шумен, 2014, 223-254. – **с. 253.**

47) Йовчева, М. Късните гръцки заемки в преводите на преславските книжовници. – В: Год. на СУ. ЦСВП «Иван Дуйчев». Том 98 (17). С., 3013, 259-275. – **с. 260, 263**

48) Милтенов, Я. Общите пасажи между колекцията Златоструй и Княжеския изборник. – Старобългарска литература, 49-50, С., 2014, с. 28-45. – **с. 30.**

49) Милтенова, А. Преводната литатура през Златния век: тенденции и развой. – В: Преславска книжовна школа. Т. 14. Шумен, 2014, с. 81-90. – **с. 83.**

50) Минчева, А. За дявола, напастите и изкушението в Скитския патерик, „Паренесиса“ На Ефрем Сирин и Симеоновия сборник по Светославовия препис от 1073 г. – Език и литература, 2013, № 1–2, с. 88–96. – **с. 96.**

51) Ралева, Цв. Имена за лица от чужд произход в Симеоновия сборник (по неговия древноруски препис от 1073 г.). – В: Актуални проблеми на балканистиката и славистиката. Велико Търново, 2014, 95–103. – с. 102.

52) Ралева, Цв. Наблюдения върху някои глаголни форми в Изборника от 1073 г. – Език и литература, 2013, № 1–2, с. 119–127. – с. 127.

53) Тотоманова-Панева, М. Една старозаветна гадателка. – Palaeobulgarica, 38, 2014, № 2, 38-43. – **с. 42.**

37. Мострова, Т. За преславската основа на най-ранния превод на Лествицата. - Хиляда и осемдесет години от смъртта на Св. Наум Охридски. С., 1993, с. 204-214.

Цитирано у:

54) Данова, Цв. Словата за Богородица от Йоан Дамаскин в българската средновековна книжнина (по материали от южнославянски календарни сборници) – Дисертация за присъждане на научната и образователната степен „доктор“ 540 с. (защитена, София, 2014) – **с. 52**

55) Кенанов, Д. Житието на преп. Йоан Синайски и старобългарският превод на книгата Лествица. – В: In honorem 2. Филология и текстология. Юбилеен сборник в

чест на 70-годишнината на проф. Уйлям Федер. Щумен 2014, 366-381. – **с. 338.**

38. Мострова, Т. Преписи на Лествицата от XV в., запазени в България. – В: Българският петнадесети век. Сборник с доклади за българската обща и културна история през XV век. София 19-21 октомври 1992. – С., 1993, с. 209-223.

Цитирано у:

56) Кенанов, Д. Житието на преп. Йоан Синайски и старобългарският превод на книгата Лествица. – В: 2 in Honorem. Филология и текстология. Юбилеен сборник в чест на 70-годишнината на проф. Уйлям Федер. Щумен 2014, 366-381. – **с. 338.**

1994

39. Иванова, Кл. За един ръкопис с палимпсест от библиотеката на Йерусалимската патриаршия.- Palaeobulgarica, 18, 1994, № 2, 3-31.

Цитирано у:

57) Мирчева, Б. Опис на преписите на славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици. С., 2014 (= Кирило-Методиевски студии, кн.23). – **с. 267.**

1995

40. Мострова, Т. Старобългарският превод на Книгата на пророк Иеремия по преписи от XIV - XVI век. – Palaeobulgarica, 1995, № 2, 9-27.

Цитирано у:

58) Баталова, С. „Об Исаевом Пророчестве“ в F.I.461 (РНБ,Санкт-Петербург) – екзегеза или библейский текст? – Byzantinoslavica, LXXI, 2013, 1-2, 211-232. **– с. 213.**

59) Данова, Цв. Словата за Богородица от Йоан Дамаскин в българската средновековна книжнина (по материали от южнославянски календарни сборници) – Дисертация за присъждане на научната и образователната степен „доктор“ 540 с. (защитена, София, 2014) – **с. 224**

41. Николова, Св., Н. Дилевски. Макарий, митрополит. – Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 2. С., 1995, 587–589

Цитирано у:

60) Мирчева, Б. Опис на преписите на славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици(=Кирило-Методиевски студии. Кн. 23). С., 2014 – **с. 390**

42. Николова, Св., Б. Христова. Описи. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 2. 1995, 855–963.

Цитирано у:

61) Иванова, М. Текстологически проблеми в Пространното житие на Константин-Кирил Философ (= Кирило-Методиевски студии. Кн.22). С., 2013. – **с. 323.**

62) Мирчева, Б. Опис на преписите на славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици. (=Кирило-Методиевски студии. Кн. 23). С., 2014. – **с. 390**

43. Николова, Св. Отечески книги. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 2. С., 1995, с. 886–891.

Цитирано у:

63) The Scete Paterikon Introduction, Maps and Indices by William R. Veder. (= Pegasus Oost-Europese Studies, 12). Amsterdam, 2012. – **p. 32** (2), **53.**

1998

44. Бърлиева, С. Оломоуцкият и Пражкият мисал и службите за св. Кирил и Методий. –Palaeobulgarica, 1 (1998), 12-25.

Цитирано у:

64) Генов, Я. Нотирани песнопения за св. Кирил и Методий в Амброзиански антифонар, 1935. – Palaeobulgarica, 2014, № 2, 74-100. – **с. 86, с. 92.**

45. Бърлиева, С. Латинско стихотворение от XII в. – още един кирило-методиевски извор. – Старобългарска литература. 30, 1998, 3-15.

Цитирано у:

65) Минчев, Г. Равноапостолите – патрони на обединена Европа. За полския превод на кирило-методиевски извори и други текстове за светите братя. – Palaeobulgarica, 2014, № 3, 82-93 – **с. 90.**

46. Бърлиева, С. Латински агиографски творби за св. Кирил и Методий в „Legenda aurea" на Яков Ворагински. – В: Кирило-Методиевски студии. Т. 11. С., 1998, с. 5-125.

Цитирано у:

66) Генов, Я. Нотирани песнопения за св. Кирил и Методий в Амброзиански антифонар, 1935. – Palaeobulgarica , 2014, № 2, 74-100. – **с. 82.**

67) Гюзелев, В. Апология на Средновековието. Покръстване и християнизация на българите. С. 2013 (от печат 2014). – **с.473.**

68) Минчев, Г. Равноапостолите – патрони на обединена Европа. За полския превод на кирило-методиевски извори и други текстове за светите братя. – Palaeobulgarica, 2014, № 3, 82-93. – **с. 90.**

1999

47. Желязкова, В. Станиславов (Лесновски) пролог от 1330 г. Изданието е подготвено от Р. Павлова (увод и научно разчитане на текста) и В. Желязкова (научно разчитане на текста, календар).). С., 1999. 343 с.

Цитирано у:

69) Андреев, Хр. Два стенописни надписа с литургиен произход от времето на крал Милутин. – Старобългарска литература, 49-50, С., 2014, с. 188-206. – **с. 193.**

70) Богданова, С. Аспекти на темата за староруската книжнина и руската ръкописна традиция в научното наследство на про Румяна Павлова. – Език и литература, 2013, № 1-2, с. 8-24. – **с. 16.**

71) Бърлиева, Сл. Св. Амфилохий Иконийски в светлината на гръко-латинската и славянската агиография. – Старобългарска литература, 49-50, С., 2014, с. 97-101. – **с. 100.**

72) Досева, Ц. Новгородските минеи от 1095–1097 г. през призмата на суфиксните имена за лица. – Език и литература, 2013, № 1–2, с. 25–47. – **с. 47.**

73) Живова, М. Папа Григорий I Великий (Двоеслов) в богослужебной и агиографической традиции Slavia Orthodoxa. – Старобългарска литература, 49-50, С., 2014, с. 46-68. – **с. 53.**

74) Йовчева, М. Старобългарският служебен миней. С., 2014, 364 с. – **с. 245 (2х), 246 (3х), 247 (2х), 248, 250, 251, 252 (2х), 253, 254, 257.**

48. Иванова, Кл. Успение Методиево. - Palaeobulgarica, 23, 1999, № 4, 6-24.

Цитирано у:

75) Мирчева, Б. Опис на преписите на славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици. С., 2014 (= Кирило-Методиевски студии, кн. 23). – **с. 356.**

76) Петрова-Танева, М. Търновският надпис на цар Иван Асен II, св. 40 „добропобедни" мъченици и някои аспекти на култа им във Византия и в средновековна България. – Старобългарска литература, кн. 49-50, 2014, 69-95. – **с. 75.**

49. Николова, Св., М. Йовчева, Т. Попова, Л. Тасева. Българското средновековно културно наследство в сбирката на Алексей Хлудов в Държавния исторически музей в Москва. Каталог. Под общата редакция и с въведение от Светлина Николова. С., 1999.

Цитирано у:

77) Иванова, М. Текстологически проблеми в Пространното житие на Константин-Кирил Философ. (= Кирило-Методиевски студии. Кн.22). С., 2013. – **с. 323**

78) Мирчева, Б. Опис на преписите на славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици. (=Кирило-Методиевски студии. Кн. 23). С., 2014. – **с. 22.**

79) Славова, Т. Славянският превод на Посланието на патриарх Фотий до българския княз Борис-Михаил (с оглед на синтаксиса). – В: In honorem 2. Филология и текстология. Юбилеен сборник в чест На 70-годишнината на проф. Уилям Федер. Шумен, 2014, 53-70. **– с. 54, с. 69.**

80) Тотоманова-Панева, Мария. Една старозаветна гадателка. – Palaeobulgarica, 38, 2014, № 2, 38-43. – **с. 39, 41, 42.**

2000

50. Бърлиева. Сл. Московският препис на Дюканжовия списък – Palaeobulgarica, 24, 2000, № 3, 62-64.

Цитирано у:

81) Гюзелев, В. Апология на Средновековието. Покръстване и християнизация на българите. С. 2013 (от печат 2014). – **с. 462**

51. Мострова Т. Преписът на Лествицата на Йоан Климакс в мартенския том на Великите чети-минеи на митрополит Макарий // Abhandlungen zu den Grossen Lesemenäen des Metropoliten Makarij: Kodikologosche, miszellanologische und textologische Untersuchungen. Bd. 1. / Hrsg. von Ch. Voss, H. Warkentin und E. Weiher. – Freiburg i. Br., 2000, S. 209-244. (= Monumenta linguae slavicae dialecti veteris. Fontes et dissertationes; T. XLIV).

Цитирано у:

82) Кенанов, Д. Житието на преп. Йоан Синайски и старобългарският превод на книгата Лествица. – В: In honorem 2. Филология и текстология. Юбилеен сборник в чест на 70-годишнината на проф. Уйлям Федер. Щумен 2014, 366-381. – **с. 320, 338.**

2001

52. Мирчева, Б. Канонът за Кирил и Методий и Службата за Кирил в славянската книжнина. В. Търново, 2001.

Цитирано у:

83) Досева, Ц. Сложни съществителни имена за лица със суфикс – ьникъ в Новгородските минеи от 1095-1097 г. – В: In honorem 2. Филология и текстология. Юбилеен сборник в чест на 70-годишнината на проф. Уйлям Федер. Шумен 2014, 366-381. – **с. 379**

84) Попов, Г. Старобългарска църковна поезия за Рождество Христово и Богоявление. Кн. 1. С., 2013 (излязла 2014). – **с. 54 и сл.**

53. Чешмеджиев, Д. Кирил и Методий в българската историческа памет през средните векове. С. 2001.

Цитирано у:

85) Атанасова Д., Б. Пенчев, Хронология и идеология (За началото на славянската писменост според учебниците по история и кирилометодиевистика). – Eslavistica Complutense, 2014, № 14. – **с. 101.**

86) Минчева К. Християнското културно наследство в Брезнишкия и Трънския край. – В: България в световното културно наследство. Пътувания по България 3. Шумен 2014. – **с. 745.**

2002

54. Бърлиева, С., С. Баталова. Покръстването на българите в хронографията на западното Средновековие.- В: Средновековна християнска Европа: Изток и Запад. С. 2002, 418-432.

Цитирано у:

87) Гюзелев, В. Апология на Средновековието. Покръстване и християнизация на българите. С. 2013 (от печат 2014). – **с. 499.**

55. Иванова, Кл. "Западни" светци в състава на староизводните чети-минеи (Предварителни бележки). - В: Средновековна християнска Европа: Изток и Запад. Ценности, традиции, общуване. С., 2002, 349-369.

Цитирано у:

88) Йовчева, М. Старобългарският служебен миней. С., 2014. – **с. 15** .

2003

56. Бърлиева, С. Папски енциклики и писма за Кирил и Методий. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 3. С., 2003, с. 95-99.

Цитирано у:

89) Минчев, Г. Равноапостолите – патрони на обединена Европа. За полския превод на кирило-методиевски извори и други текстове за светите братя. – Palaeobulgarica, 2014, № 3, 82-93. – **с. 83.**

57. Иванова, Кл. Чети-миней. – Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 4. С., 2003, 506-509.

Цитирано у:

90) Йовчева, М. Старобългарският служебен миней. С., 2014. – **с. 15**.

58. Иванова, Кл. Теодор Студит. - Кирило-Методиевска енциклопедия Т. 4 С. 2003, 39-42.

Цитирано у:

91) Йовчева, М. Старобългарският служебен миней. С., 2014. – **с. 21.**

59. Иванова, Кл. Преводна литература. – Кирило-Методиевска енциклопедия Т.4 С., 2003, 290-298.

Цитирано у:

92) Йовчева, М. Старобългарският служебен миней. С., 2014. – **с. 24.**

60. Николова, Св. Патерик. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 3. С., 2003, с. 109–116.

Цитирано у:

93) The Scete Paterikon Introduction, Maps and Indices by William R. Veder. (= Pegasus Oost-Europese Studies, 12). Amsterdam, 2012. – **p. 32** (2), **p. 53.**

61. Тасева, Л., М. Йовчева, Т. Илиева. Книга на пророк Иезекиил с тълкования. Изданието е подготвено от Л. Тасева и М. Йовчева. Подбор на гръцкия текст Т. Илиева. С. 2003 (= Старобългарският превод на Стария завет. Т. 2.)

Цитирано у:

94) Ефимова, В. С., Желязкова, В. К изучению лексики древнейших славянских рукописей Ветхого Завета в сопоставлении с лексикой рукописей Нового Завета и других рукописей «старославянского канона» - Славяноведение, 2014, № 4, 3-14. – **с. 5**

95) Ефимова, В., В. Желязкова. Несколькословные номинации лиц в древнейших славянских рукописях – Palaeobulgarica, 38, 2014, No 3, 33–48. – **с. 38.**

2004

62. Иванова, Кл. Путешествие св. Александра Римского (Фракийского) из Рима и Карфагена по балканским землям и дальше. – Древняя Русь. Вопросы медиевистики. 4 (18), декабрь 2004, 35-45. (в съавторство с М. Йовчева).

Цитирано у:

96) Йовчева, М. Старобългарският служебен миней. С., 2014. – **с. 28, с. 288.**

63. Мострова, Т. Сложни думи в преводи от XIV век. // Преводите през XIV столетие на Балканите: Доклади от международната конференция София, 26-28 юни 2003. / Отг. ред. Л. Тасева. – С., 2004, с. 397-412

Цитирано у:

97) Данова, Цв. Словата за Богородица от Йоан Дамаскин в българската средновековна книжнина (по материали от южнославянски календарни сборници) – Дисертация за присъждане на научната и образователната степен „доктор“ 540 с. (защитена) – **с. 224**

98) Досева, Ц. Сложни съществителни имена за лица със суфикс – ьникъ в Новгородските минеи от 1095-1097 г. – В: In honorem 2. Филология и текстология. Юбилеен сборник в чест на 70-годишнината на проф. Уйлям Федер. Щумен 2014, 366-381. **– с.379**

99) Христова, А., И. Христов. Понятийна структура и лингвистична характеристика на категориално-логистическите термини в Симеоновия сборник – Български философски преглед, 2013, кн. 3, 15-61.

100) Das Corpus des Dionysios Areopagites in der slavischen Übersetzung von Starec Isaija (14. Jahrhundert). Hsg. unter der Leitung von H. Goltz u. G. M. Prochorov. Bd. 4.1 Indices. Hsg. von S. Fahl, J. Harney, D. Fahl. Unter Mitarbeit von I. V. Christov, G. Sturm, K. Schapek. Freiburg i. Breit, 2012 [= MLS, T. LIX (LV, 4.1)] – S. XIV.

101) Christova, A., I. Christov. Lexical Morphologie and Syntactic Formation of Philosophical Terms in the Translation of the *Corpus Areopagiticum* by the Starec Isaija. – In: Das Corpus des Dionysios Areopagites in der slavischen Übersetzung von Starec Isaija (14. Jahrhundert). Hsg. unter der Leitung von H. Goltz u. G. M. Prochorov. Bd. 5 Untersuchungen. Freiburg i. Breit, 2013, 516-566 [= MLS, T. LXI (LV, 5)] –S. 539.

64. Станев, К. Миграция на българи през 30-те години на XI век от Северна България към западните български земи. Нов поглед към предисторията на въстанието на Петър Делян - Минало, 3, 2004, 38-46.

Цитирано у:

102) Георгиев, П. “Плюска град” и “град Шумен” – езиково тъждество и историческа идентичност (по следите на името “Шумен”), В: Средновековният български град. Сборник в чест на Вера Антонова, 2014, с. 485, бел. 80.

2005

65. Желязкова, В. Орфографические и фонетические особенности книги Исход по рукописи № 3 из собрания Е. Барсова в Государственном историческом музее в Москве. – В: Jews and Slavs. V. 15. Judaeo-Bulgarica, Judaeo-Russica et Palaeoslavica. Jerusalem–Sofia, 2005, 138–146. (vol. 15)

Цитирано у:

103) Данова, Цв. Словата за Богородица от Йоан Дамаскин в българската средновековна книжнина (по материали от южнославянски календарни сборници до XIV в.). Дисертация за придобиване наобразователната и научна степен „доктор“. С., 2014 г. : с. 115.

104) Цибранска-Костова, М. Едно старинно название на магическата практика вентрилоквизъм: въ локании влъшьству«щии. – Български език, 6, 2014, № 2, с. 22–33. : с. 24, 25.

66. Иванова, М. Пространното житие на св. Константин-Кирил от руските до-Макариеви чети-минеи. – Старобългарска литература, 33–34, 2005, 113–125.

Цитирано у:

105) Мирчева, Б. Опис на преписите на славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици. (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 23, Т. 2). София, 2014, с. 25, 27, 28, 39, 116.

106) Diddi, C. Materiali e ricerche per ledizione critica di VC. X. I testimoni del menologio di ottobre (gruppo ‘A’). – Ricerche slavistiche (nuova serie) 11(57), 2013, p. 274.- p. 276 (3x); p. 278; p. 280 (2x); p. 291 (2x).

67. Мострова, Т. Съществителни от глаголна основа в паметници от XIV в. Автореферат на дисертация за присъждане на научната и образователна степен „доктор“ С., 2005, 52 с.

Цитирано у:

107) Das Corpus des Dionysios Areopagites in der slavischen Übersetzung von Starec Isaija (14. Jahrhundert). Hsg. unter der Leitung von H. Goltz u. G. M. Prochorov. Bd. 4.1 Indices. ***Hsg. von S. Fahl, J. Harney, D. Fahl.*** *Unter Mitarbeit von I. V. Christov, G. Sturm, K. Schapek.* Freiburg i. Breit, 2012 [= MLS, T. LIX (LV, 4.1)] – **S. XIV.**

108) Sabine Fahl, Dieter Fahl, Jutta Harney. Das nicht Aussagbare in eine nicht vorhandene Sprache übersetzen. Beobachtungen am Übersetzerautograph des Starec Isaija. – In: Das Corpus des Dionysios Areopagites in der slavischen Übersetzung von Starec Isaija (14. Jahrhundert). Hsg. unter der Leitung von H. Goltz u. G. M. Prochorov. Bd. 5 Untersuchungen. Freiburg i. Breit, 2013, 516-566 [= MLS, T. LXI (LV, 5)] – **S. 487.**

68. Станев, К. Боспорското наследство на прабългарите. Защо Аспарух е носил това име и произход на знака IYI. – Минало, 1, 2005, с. 25-34.

Цитирано у:

109) Stepanov, Tsv. Bulgar, Avar and Khazar Aristocratic Names in the Early Middle Ages (Scytho-Sarmatian and Altay Heritage in Central and East Europe), In: Avars, Bulgars and Magyars on the Middle and Lower Danube, София – Piliscsaba, 2014. **–p. 167, бел. 11.**

2006

69. Желязкова, В. Средневековая болгарская рукописная традиция книги Исход. – In: Jews and Slavs. V. 18. Messianic Ideas in Jewish and Slavic Cultures. Jerusalem–Sofia, 2006, 23–31. (vol. 18)

Цитирано у:

110) Цибранска-Костова, М. Едно старинно название на магическата практика вентрилоквизъм: въ локании влъшьству«щии. – Български език, 6, 2014, № 2, 22–33. **– с. 24.**

70. Желязкова, В. Наблюдения върху лексиката на среднобългарските преписи на Книга Изход. – Преславска книжовна школа. Т. 9, Шумен, 2006, 330–344.

Цитирано у:

111) Данова, Цв. Словата за Богородица от Йоан Дамаскин в българската средновековна книжнина (по материали от южнославянски календарни сборници до XIV в.). Дисертация за придобиване на образователната и научна степен „доктор“. С., 2014 г. **– с. 56.**

71. Иванова, Кл. Староизводните чети-минеи и сръбските манастири. - В: Love of learning and devotion of Got in orthodox monasteries. Љубав према образовању и вера у Бога у православним манастирима. Зборник изабраних радова 5. Међународна хиландарска конференција. Београд/ Columbus, 2006, 36-47.I. Београд-Columbus, 2006, 36-46.

Цитирано у:

112) Мирчева, Б. Опис на преписите на славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици. С., 2014 (= Кирило-Методиевски студии, кн.23). – **с. 21.**

72. Мирчева, Б. Някои бележки за култа към св. Еразъм Охридски (Формийски) и славянската му служба в ръкопис № 122 от Народната библиотека "Св.св. Кирил и Методий" в София. – В: Българска филологическа медиевистика. Сборник в чест на проф. д.ф.н. Иван Хараламбиев по случай 60-годишния му юбилей. В. Търново, 2006, 299-321.

Цитирано у:

113) Йовчева, М. Старобългарският служебен миней. С., 2014. **– с. 288, с. 293.**

2007

73. Иванова, М. Текстовата традиция на Пространното житие на Константин-Кирил (според гл. XVII–XVIII) – В: Проблеми на Кирило-Методиевото дело и на българската култура през IX–X в. (=Кирило-Методиевски студии. Т. 17). С., 2007, 336–355.

Цитирано у:

114) Мирчева, Б. Опис на преписите на славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици. (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 23, Т. 2). София, 2014. – **с. 23, 24, 25, 26** (2), **27** (2), **28** (3), **29** (2), **30, 31** (2), **32** (3), **33** (3), **34** (2), **35** (3), **36** (2), **37** (3), **38** (3), **39** (2), **40** (2), **41, 42** (2), **43** (3), **44** (2), **45** (2), **46** (3), **47** (2), **48, 49, 102** (4), **103** (2), **104** (3), **105** (2), **106, 108, 109** (2).

115) Diddi, C. Materiali e ricerche per ledizione critica di VC. X. I testimoni del menologio di ottobre (gruppo ‘A’). – Ricerche slavistiche (nuova serie) 11(57), 2013. – **p. 274** (8).

2008

74. Желязкова, В. Един паралел между Книга Изход, Симеоновия сборник и Хрониката на Георги Амартол (дрехите на първосвещеника). – В: Преславска книжовна школа. Т. 10, Шумен, 2008, 266–280.

Цитирано у:

116) Йовчева, М. Късните гръцки заемки в преводите на преславските книжовници. – В: Год. на СУ. ЦСВП «Иван Дуйчев». Том 98 (17). С., 2013, 259-275. – **с. 263, 264** (2).

75. Иванова, Кл. Bibliotheca Hagiographica Balkano-Slavica. С., 2008. (№ 88)

Цитирано у:

117) Атанасова, Д. Българското царство в предсмъртната молитва на мъченик Арета. -Palaeobulgarica 2014, № 1, 32-44. – **с. 34, с. 37, с. 40(5).**

118) Бърлиева, Сл. Св. Амфилохий Иконийски в светлината на гръко-латинската и славянската агиография. - Старобългарска литература, кн. 49-50, 2014, 97-114. – **с. 101.**

119) Мирчева, Б. По въпроса за идентификацията на Успение Кирилово. – Palaeobulgarica, 2013, № 2, 51-63. – **с. 54** (2).

120) Мирчева, Б. Опис на преписите на славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици. С., 2014 (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 23. Кирило-Методиевски извори. Т. 2) – **с. 21, с. 22, с. 32, с. 42, с. 98, с. 99, с. 100, с. 101, с. 117, с. 336, с. 337, с. 338, с. 339 , с. 340**

121) Петрова-Танева, М. Търновският надпис на цар Иван Асен II, св. 40 „добропобедни" мъченици и някои аспекти на култа им във Византия и в средновековна България. – Старобългарска литература, кн. 49-50, 2014, 69-95. – **с. 77, с. 85** (8).

122) Сковронэк, М. Компиляция ветхозаветных историй. Кодекс СБ III 22 из коллекции Син. библ. в Бухаресте. - Palaeobulgarica, 2014, № 2, 3-37. – **с. 11.**

123) Стойкова, А. Св. Теодор Тирон и св. Теодор Стратилат: още по въпроса за едноименните светци. - Palaeobulgarica, 2013, № 2, 3-22. – **с. 13, с. 14**(2).

124) Шпадијер, И., Е. Велковска. Пантелејмон 22 – један необичан српски зборник из првих деценија XV века. - Афон и славянский мир. Сборник 1. Материалы международной научной конференции, посвещенной 1000-летию присутствия русских на Святой Горе. Белград, 16-18 мая 2013 г. Святая Гора Афон 2014, 235-255. – **с. 269, с. 270** (4).

76. Мострова, Т. Книгата на пророк Исая във Великите чети-минеи на митрополит Макарий. – В: Jews and Slavs. Vol. 20. Jerusalem – Sofia, 2008, 281-290.

Цитирано у:

125*) Баталова, С.* „Об Исаевом Пророчестве" в F.I.461 (РНБ, Санкт-Петербург) – екзегеза или библейский текст? – Byzantinoslavica LXXI, 2013, 1-2, 211-232 – **с. 213**

77. Чешмеджив, Д. "Бялата пчела" в Безименното (Народното) житие на Св. Йоан Рилски. – В: Християнска агиология и народни вярвания. Сборник в чест на ст. н. с. Елена Коцева. С. 2008, 50-62.

Цитирано у:

126) Канев, Г. Насочеността на монашеския подвиг в светлината на пример от Народното житие на св. Йоан Рилски. – В: България в световното културно наследство. Пътувания по България 3. Шумен 2014. – **с. 357.**

2009

78. Ivanova, Kl. La vie dans les monastères et les écrits monastiques du Xe siècle en Bulgarie. – In: Il monachesimo d' Oriente e d'Occidente nel passaggio dal primo al secondo millennio. Atti del Convegno Internazionale Grottaferrata, 23-25 settembre 2004. Grottaferrata, 2009, 33-56 (БнблЎкфб КсхрфпцЎссзт 6).

Цитирано у:

127) Йовчева, М. Старобългарският служебен миней. С., 2014. – **с. 21 , с. 22.**

79. Иванова, Кл. Житие св.Григория Великого (BHG 721) в славянской кириллической традиции. - Palaeobulgarica, 33, 2009, № 2, 3-15.

Цитирано у:

128) Живова, М. Папа Григорий Великий (Двоеслов) в богослужебной и агиографской традиции Slavia orthodoxa.- Старобългарска литература, кн. 49-50, 2014, 46-68. – **с. 48, с. 50, с. 51, с. 57** (4).

80. [Мострова, Т.] Старобългарски речник. Отг. ред. чл.-кор. Д. Иванова-Мирчева. Т. 1, 1999; Т. 2, 2009.

Цитирано у:

129) Димитров, К. Нарах legomena в среднобългарския превод на словата против аномеите от св. Йоан Златоуст. – Български език, „Софийската Мала Света гора като културен и книжовен феномен“. Изследвания, посветени на 110-годишнината от рождението на чл.-кор. проф. Кирил Мирчев. Приложение, 2013, 96-109. – **с. 107.**

130) Досева, Ц. Сложни съществителни имена за лица със суфикс – ьникъ в Новгородските минеи от 1095-1097 г. –В: 2 in Honorem. Филология и текстология. Юбилеен сборник в чест на 70-годишнината на проф. Уйлям Федер. Щумен 2014, 366-381. –**с.380**

131) Илиева, Т. Лингвокултурният концепт джендър в езика на старобългарските паметници. – Български език, „Софийската Мала Света гора като културен и книжовен феномен“. Изследвания, посветени на 110-годишнината от рождението на чл.-кор. проф. Кирил Мирчев. Приложение, 2013, 241-261. — **с. 260.**

132) Илиева, Т. Старобългарско-гръцки словоуказател към Книгата на пророк Иезекиил. В: Старобългарският превод на Стария завет под общата редакция на Светлина Николова. Т. 3., София, 2013 – **с. 8**

133) Спасова, М. Лексикални варианти в старобългарския и в среднобългарския превод на Златоустовото слово In illud: Collegerunt Iudaei. – Български език, „Софийската Мала Света гора като културен и книжовен феномен“. Изследвания, посветени на 110-годишнината от рождението на чл.-кор. проф. Кирил Мирчев. Приложение, 2013,76-95. – **с. 92, 93**

134) Цибранска-Костова, М., Е. Мирчева. Зайковски требник от XIV век. Издание и текст. София, Изд. В. Траянов, 2012 – **с. 187.**

2010

81. Желязкова, В. Славяно-русский пролог по древнейшим спискам. Синаксарь (житийная часть Пролога краткой редакции) за сентябрь-февраль. Том. 1. Текст и комментарии. Издание подготовили Л. В. Прокопенко, В. Желязкова, В. Б. Крысько, О. П. Шевчук, И. М. Ладыженский. Под редакцией В. Б. Крысько. Москва, 2010.

Цитирано у:

135) Досева, Ц. Новгородските минеи от 1095–1097 г. през призмата на суфиксните имена за лица. – Език и литература, 2013, № 1–2, 25–47. – **с. 47.**

136) Йовчева, М. Старобългарският служебен миней. С., 2014, 364 с. – **с. 91, 95.**

137) Живова, М. Папа Григорий I Великий (Двоеслов) в богослужебной и агиографической традиции Slavia Orthodoxa. – Старобългарска литература, 49-50, С., 2014, 46-68. – **с. 56.**

2011

82. Barlieva, S. I Santi Cirillo e Metodio nell'innologia Latina. – In: Slavica Ambrosiana. Vol. 2. Milano, 2011, 101-114.

Цитирано у:

138) Генов, Я. Нотирани песнопения за св. Кирил и Методий в Амброзиански антифонар, 1935. – Palaeobulgarica, 2014, № 2, 74-100. – **с. 82.**

83. Бърлиева, С. Кирило-Методиевската традиция и националната идентичност на славяните. – В: Кирило-Методиевски студии. Т. 20, 2011, с. 18–28.

Цитирано у:

139) Минчев, Г. Равноапостолите – патрони на обединена Европа. За полския превод на кирило-методиевски извори и други текстове за светите братя. – Palaeobulgarica, 2014, № 3, 82-93. – **с. 90.**

84. Желязкова, В. Славяно-русский пролог по древнейшим спискам. Синаксарь (житийная часть Пролога краткой редакции) за сентябрь-февраль. Том II. Указатели. Исследования. Издание подготовили В. Б. Крысько, Л. В. Прокопенко, В. Желязкова, И. М. Ладыженский, А. М. Пентковский. М., 2011. 856 с.

Цитирано у:

140) Досева, Ц. Новгородските минеи от 1095–1097 г. през призмата на суфиксните имена за лица. – Език и литература, 2013, № 1–2, 25–47. – **с. 47.**

141) Йовчева, М. Старобългарският служебен миней. С., 2014, 364 с. – **с. 91, 96**.

142) Живова, М. Папа Григорий I Великий (Двоеслов) в богослужебной и агиографической традиции Slavia Orthodoxa. – Старобългарска литература, 49-50, С., 2014, с. 46-68. – **с. 56.**

2012

85. Илиева, Т. Словообразувателни склонности при лексиката в химнографското творчество на Климент Охридски. - Преславска книжовна школа. Т. 12, Шумен, 2012, 110-126.

Цитирано у:

143) Йовчева, М. Старобългарският служебен миней, С. 2014. – **с. 126.**

86. Станев, К. Тракия през ранното средновековие, Велико Търнов, 2012.

Цитирано у:

144) Кесякова, Ел., Р. Иванов – Средновековен некропол върху епископската базилика на Филипопол. - В: Годишник на Регионален археологически музей Пловдив, 12. – **с. 301.**

145) Topalilov, I. Barbarians and Philippopolis, Thrace, in the second half of the 6th Century (on archaeological data), In: Studia Academica Šumenensia, 1, 2014. – **p. 94, бел. 3.**

2013

87. Божинова, Ел., К. Станев – Спасителни археологически разкопки на ул. "Д-р Стоян Чомаков", № 5, Небет тепе, Пловдив. - В: АОР през 2012, С. 2013, с. 487- 488.

Цитирано у:

146) Topalilov, I. – Barbarians and Philippopolis, Thrace, in the second half of the 6th Century (on archaeological data). – In: Sturia Academica Šumenensia, 1, 2014. – **p. 105, бел. 67.**

88. Иванова, Кл. Некоторые проблемы изучения южнославянской переводной агиографии. – В: Hagiographia Slavica. Herausgegeben von Johannes Reinhart. Wiener Slawistischer Almanach, Sonderband 82, 2013 (München. Berlin. Wien), 67-90.

Цитирано у:

147) Атанасова, Д. Българското царство в предсмъртната молитва на мъченик Арета. – Palaeobulgarica 2014, № 1, 32-44. – **с. 36.**

89. Иванова, Кл. Ранни примери на смесване на о и в славянски ръкопис от 1497-1498 г. – В: Софийската Мала Света гора като културен и книжовен феномен. Изследвания, посветени на 110-годишнината от рождението на чл.-кор. Проф. Кирил Мирчев. (Приложение към сп. Български език, год 40). С., 2013, 37-45.

Цитирано у:

148) Миклас, Х. Синайский глаголический Псалтырь Димитрия. – Старобългарска литература, кн. 49-50, 2014, 11-27. – **с. 16.**

90. Иванова, М. Текстологически проблеми в Пространното житие на Константин-Кирил Философ. (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 22, Т. 1). София, 2013, 336 с.

Цитирано у:

149) Мирчева, Б. Опис на преписите на славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици. (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 23, Т. 2). София, 2014. **– с. 23 и сл.**

150) Diddi, C. Materiali e ricerche per ledizione critica di VC. X. I testimoni del menologio di ottobre (gruppo ‘A’). – Ricerche slavistiche (nuova serie) 11(57), 2013. **– p. 274.**

91. Илиева, Т. Старобългарско-гръцки словоуказател към Книгата на пророк Иезекиил. София, 2013, 648 с. (= Старобългарският превод на Стария Завет. Т. 3. Под общата редакция на Св. Николова).

Цитирано у:

151) Йовчева, М. Старобългарският служебен миней, С. 2014. – **с. 114.**

152) Тасева, Л. Цитати от Григорий Назиански в схолии към Второто аподиктично слово на Григорий Палама: особености на превода – Palaeoslavica, 22/1, 2014, pp. 21-37. – с. 30

153) Ефимова, В. С., Желязкова, В. К изучению лексики древнейших славянских рукописей Ветхого Завета в сопоставлении с лексикой рукописей Нового Завета и других рукописей „старославянского канона“. – Славяноведение, 2014, № 4, 3-14. – **с. 5.**

154) Ефимова, В., В. Желязкова. Несколькословные номинации лиц в древнейших славянских рукописях – Palaeobulgarica, 38, 2014, № 3, 33-48. – **с. 38.**

92. Илиева, Т. Терминологичната лексика в Йоан-Екзарховия превод на “De fide orthodoxa”. София, 2013, 406 с.

Цитирано у:

155) Йовчева, М. Старобългарският служебен миней, С. 2014. **– с. 114**

156) Тасева, Л. Цитати от Григорий Назиански в схолии към Второто аподиктично слово на Григорий Палама: особености на превода – Palaeoslavica, 22, 2014, № 1, pp. 21-37. – **с. 34**

2014

93. Бърлиева, С. „Et inventi sunt viri fortissimi”. Бароковите проповеди за св. Кирил и Методий от Клостернербург. – В: „Библейските преводи в славянската традиция и кирило-методиевските извори” (под печат).

Цитирано у:

157) Минчев, Г. Равноапостолите – патрони на обединена Европа. За полския превод на кирило-методиевски извори и други текстове за светите братя. – Palaeobulgarica, 38, 2014, № 3, 82-93. – **с. 90.**

94. Данова, Цв.Словата за Богородица от Йоан Дамаскин в българската средновековна книжнина (по материали от южнославянските календарни сборници до XIV в.). Дисертация за придобиване на образователната и научна степен „доктор“. С., 2014 г.

Цитирано у:

158) Тасева, Л. Цитати от Григорий Назиански в схолии към Второто аподиктично слово на Григорий Палама: особености на превода. – Palaeoslavica XXII / 1, 2014, pp. 21-37. – **с. 29.**

95. Мирчева, Б. Опис на преписите на славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици. С., 2014, 416 с. (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 23. Кирило-Методиевски извори. Т. 2).

Цитирано у:

159) Желязкова, В. Проложните жития в ръкопис № 23 от сбирката на Научния архив на Българската академия на науките. – Език и литература, 2013, № 1-2, 48-59. – **с. 51.**

ПУБЛИКАЦИИ НА КМНЦ ЗА 2014

I. Излезли от печат

Монографии

1. *Мирчева, Б.* Опис на преписите на славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици. С., 2014, 416 с. (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 23. Кирило-Методиевски извори. Т. 2) (ISSN 0205-2253).

Научни студии и статии с IF или SJR - няма

Научни студии и статии, реферирани и индексирани в световната система за рефериране и индексиране

1. *Бадаланова Гелер, Ф., И. Трифонова, П. Павлович.* Енохичният хронотоп: Апокрифен дискурс. – Palaeobulgarica, 38, 2014, № 2, 121-128. (ISSN 0204-4021).

2. *Бърлиева, Сл.* Св. Амфилохий Иконийски в светлината на гръко-латинската и славянската агиография. – Старобългарска литература, кн. 49-50, 2014, 97-114. (ISSN 0204-868X).

3. *Ганчева, Н,. Т. Илиева.* Терминологичната лексика в Йоан-Екзарховия превод на "De fide orthodoxa". С., 2013. 405 с. – Наука, 24, 2014, № 2, 78-79. (Представяне на книгата). (ISSN 0861 3362).

4. *Ефимова, В., В. Желязкова*. К изучению лексики древнейших славянских рукописей Ветхого Завета в сопоставлении с лексикой рукописей Нового Завета и других рукописей „старославянского канона". – Славяноведение, 2014, № 3, 3–14 (ISSN 0132-1366).

5. *Ефимова, В., В. Желязкова.* Несколькословные номинации лиц в древнейших славянских рукописях. – Palaeobulgarica, 38, 2014, № 3, 33-48. (ISSN 0204-4021).

6. *Желязкова, В.* Проложните жития в ръкопис № 23 от сбирката на Научния архив на Българската академия на науките. – Език и литература, 2013, № 1–2, 48–59. (ISSN 0324-1270).

7. *Желязкова, В.* AD FONTES. К 1150-летию создания славянской письменности. – Palaeobulgarica, 37, 2013, № 4, 114-128 (ISSN 0204-4021).

8. *Иванова, М.* Отвъд (макро)регионалния егоцентризъм (Красимир Станчев. Исследования в области средневековой литературы православного славянства (=Krakowsko-Wileńskie studia slawistyczne. T. 7). Kraków, 2012. 325 с.) – Palaeobulgarica, XXXVIII, 2014, № 1, 96–105.

9. *Иванова М.* Българските букви и техните пътувания. За изложбата „В началото бе буквата. България – земя на древни писмености". – Списание на БАН, год. CXXVII, 2014, кн. 4, 62-63. ISSN 0007-3989

10. *Илиева, Т.* Лексикална репрезентация на основните юридически концепти в старобългарски език и тяхната рецепция в християнската понятийна система. – Palaeoslavica, vol. XXII'2. Cambridge, 2014, 1-51.

11. *Илиева, Т.* Чуждата лексика в Йоан-Екзарховия превод на De fide orthodoxa – SLAVIA, časopis pro slovanskou filologii, ročník 82, 2013, sešit 4, 436-452. ISSN 0037-6736

12. *Илиева, Т.* Лексиката в творчеството на Петър Черноризец – глотометричен профил – В: Старобългарската книжнина и руската ръкописна традиция. Четения, посветени на 80-годишнината на проф. дфн Румяна Павлова (= Език и литература, 2013, 1-2), 72-86. ISSN 0324-1270.

13. *Илиева, Т.* Състояние и перспективи на съвременната българска историческа лексикография. Диахронен речник на думите от чужд произход в историята на българския език – Български език. Приложение за 2014 г., 120-135. ISSN 0005-4283.

14. *Илиева, Т., Б. Питев, Д. Питева.* Българско-английски речник на църковните термини/ Bulgarian-English Dictionary of Ecclesiastical Terms. Второ, преработено и допълнено издание. Фондация „Покров Богородичен". Издателство „Омофор", София, 2012, 222 с. – Български език LXI, 2014, 2, 93-101. (ISSN 0005-4283).

15. *Илиева, Т.* Славяно-русский пролог по древнейшим спискам. Синаксарь (житийная часть пролога краткой редакции) за сентябрь-февраль. Т. 1. Текст и комментарии. Изд. подгот. Л. В. Прокопенко, В. Желязкова, В. Б. Крысько, О. П. Шевчук, И. М. Ладыженский; под ред. В. Б. Крысько. Москва, Издательский центр „Азбуковник", 2010. LXXX, 824 с.; Т. 2. Указатели. Исследования. Изд. подгот. В. Б. Крысько, Л. В. Прокопенко, В. Желязкова, И. М. Ладыженский А. М. Пентковский. Москва, Издательский центр „Азбуковник", 2011. 856 с. ISBN 978-5-91172-041-4. – Старобългарска литература, кн. 49-50, 2014, 243-250. (ISSN 0204-868X).

16. *Илиева, Т.* Юбилеен сборник, посветен на 130-годишнината от смъртта на йеромонах Неофит Рилски. НАСЛЕДСТВОТО НА ОТЕЦ НЕОФИТ РИЛСКИ: ИЗКУСТВОВЕДСКИ, БОГОСЛОВСКИ И ФИЛОЛОГИЧЕСКИ АСПЕКТИ. София, 2012., 319 с. ISBN 978-954-8594-32-5. – Език и литература, 2014, 1-2, 190-104. (ISSN 0324-1270).

17. *Ilieva,T., E. Dikova* .The Eightieth Anniversary of Prof. Dr. Honoris Causa Angelina Mincheva. – Scripta&e-Scripta 13/2014, 237-246. (ISSN1312-238X).

18. *Станев, К., З. Димитров.* Кариерите на римския Филипопол. – Археология, 2013, 25-37 (ISSN 0324-1203)

19. *Trifonova, I.* Южнославянската редакция на Тълковния апокалипсис (Речник-индекс и издание на запазената част от Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий, София, № 101, XVI в.) – Palaeoslavica, XXII, 2014, 1, 119-163. (ISSN 1070-5465).

Научни студии и статии, които не са реферирани и индексирани в световната система за реферираме и индексиране

Периодика

1. *Бобев, А.* Богослужебната прослава на св. Димитрий Басарбовски (Уточнения и допълнения). – В: Име и святост. Годишник на ААЕФ „Онгъл“, Т. 13. София, 2014, 91–101. **(**ISSN 1311-493X**).**

2. *Bobev, A.* The Biblical treasures of Serbia I. Unstudied Copy of the Book of Job (Belgrade, Library of the Serbian Patriarchate Nr. 276). – Балканистичен форум, № 3/2013 [излязъл от печат в 2014 г.], 60–65. (ISSN 1310-3970).

3. *Илиева, Т.* За вълшебните думи, които изгубиха силата на своето вълшебство – В: Име и святост. Годишник на ААЕФ „Онгъл“, Т. 13, год. IX, София, 2014, 223-251. (ISSN 1311-493X)

4. *Илиева, Т.* Чествания по случай 200 години от рождението на И.И. Срезневски в Русия – Българистика 26/2014, 85-89. (ISSN 1311-8544).

5. *Илиева, Т.* Обратните индекси в лексикографската традиция на старобългарски език – SЭЛО е-списание в областта на хуманитаристиката за българистични изследвания в периода X-XXв. ИБЕ. Секция за история на българския език. Год II, 2014, брой 2. http://abcdar.com/magazine_I.php. (ISSN: 1314-9067).

6. *Илиева, Т.* Терминологичната лексика в Йоан-Екзарховия превод на „De fide orthodoxa” – обща характеристика – Кирилометодиевистика 8/2014, 43-59. (ISSN 1409-9861).

7. *Илиева, Т.* Състояние и перспективи на съвременната палеославистична лексикография. Словообразуватен речник на старославянски език – Македонски јазик, LXV, Скопје, 2014, 55-73. (ISSN: 0025-1089).

8. *Илиева, Т.* Лингвокултурният концепт джендър в съвременния български език – Българска реч, XX, 2014, 3, 62-85. (ISSN: 1310-733X)

9. *Мирчева, Б.* Рецензия за книгата Светлана Куюмджиева. Ранните осмогласници. Извори, бослужение и певчески репертоар. По ръкописи до XIII в. – Българско музикознание, 2014, No 4 (ISSN 0204–823X) (5 к.с.).

10. *Станев, К., Е. Божинова*. Нови данни за средновековния Пловдив. Резултати от спасителното археологическо проучване на ул. “Д-р Стоян Чомаков” № 5. – Годишник на Регионалния археологически музей Пловдив, 12, 2014, 316-360. (ISSN 1312 – 8256)**.**

11. *Станев, К., И. Топалилов*. Късносредновековен некропол в Пловдив. – Годишник на Регионалния археологически музей Пловдив, 12, 2014, 361-380. (ISSN 1312 – 8256).

12. *Станев, К., И. Топалилов, М. Колева*. Археологически разкопки на обект “Църквището” в землището на с. Драгойново, община Първомай. – В:

Археологически открития и разкопки през 2013, София, 2014, 385-388. (ISSN 1313-0889)

Сборници

1. *Бобев, А., Л. Ненова.* Житието на св. Евстатий Плакида и съвременните технологии. – В: Писменото наследство и информационните технологии. El' Manuscript–2014. Материали от V международна научна конференция. Варна, 15-20 септември 2014 г. София–Ижевск, 2014, 183–187. (ISBN 978-954-9787-25-2).

2. *Бърлиева, Сл.* Кирило-Методиевата мисия в Моравия и моравците във Виена през XVIII в. – In: Cyrylometodejski komponent kultury chrześcijańskiej Słowan w regionie karpackim. Historia, tradycje, odwołania. Red. M. Kuczyńska, J. Stradomski (= Krakowsko-Wileńskie Studia Slawistyczne, t. 8), Kraków 2013, s. 197-209. (ISBN 978-83-64028-18-2).

3. *Бърлиева, Сл.* Хомилетиката като свидетелство за западната кирило-методиевска традиция. – В: Празникът на свети Кирил и Методий – пространства на духа. „Парадигма“, София, 2014, 42-57.

4. *Ганчева, Н.* Модели за представяне на кирило-методиевската библиография във виртуалното пространство. – В: Писменото наследство и информационните технологии. El`Manuscript–2014. София–Ижевск, 2014, 188-191 (тезиси). (ISBN 978-954-9787-25-2).

5. *Ганчева, Н.* Към историята на една непубликувана кирило-методиевска библиография в архива на академик Стоян Аргиров. – В: Литература. Наука. Библиография. Сборник, посветен на 70-годишния юбилей на Татяна Янакиева. София, 2014. 117-128. (ISBN 978-954-07-3779-9).

6. *Желязкова, В.* Към историята на един словообразувателен модел. – В: Актуални проблеми на балканистиката и славистиката. Доклади от Втората международна конференция, проведена на 9 и 10 ноември 2012 г. във Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“. Велико Търново, 2014, 80–87. (ISBN 978-954-524-944-0)

7. *Желязкова, В.* Четивата от Книга Изход в състава на Минея (тезиси). – В: Писменото наследство и информационните технологии. El'Manuscript–2014. Материали от V международна научна конференция. Варна, 15–20 септември, 2014 г. София–Ижевск, 2014, 337–339. (ISBN 978-954-9787-25-2)

8. *Иванова, Кл., Е. Велковска.* Хиландарская рукопись № 404 (Предварительные заметки к истории новоизводных панигириков на Афоне). – В: Афон и славянский мир. Сборник 1. Материалы международной научной конференции, посвещенной 1000-летию присутствия русских на Святой Горе. Белград, 16-18 мая 2013 г. Святая Гора Афон, 2014, 235-255 (ISBN 978-5-7117-0706-6).

9. *Илиева, Т.* Към въпроса за поморфемния превод в „Богословието" на Йоан Екзарх. – В: Сборник в чест на проф. Руска Гандева (1911-2001). Т. 2. Studia classica Serdicensia. София, 2013, 103-123. (ISBN 978-954-07-3033-2).

10. *Илиева, Т.* П©ть шьству^{а} въ земл« блъгарьск©« или за пътуването в средновековна България – езикова картина” – В: България в световното културно наследство. Материали от Третата национална конференция по история, археология, и културен туризъм „Пътуване към България”- Шумен, 17-19 май 2012 г. Шумен, 2014, 214-229. (ISBN 978-954-577-869-8)

11. *Илиева, Т.* Проблеми на терминологичната лексика в старобългарския език. – В: Актуални проблеми на балканистиката и славистиката. Доклади от Втората международна конференция, проведена на 9 и 10 ноември 2012 г. във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий”. Велико Търново, 2014, 57-71. (ISBN 978-954-524-944-0).

12. *Илиева, Т.* Състояние и перспективи на съвременната българска историческа лексикография. Тематичен речник на старобългарския език – В: Писменото наследство и информационните технологии. El’Manuscript–2014. Материали от V международна научна конференция Варна, 15–20 септември 2014 г. София–Ижевск, 2014, 248-256. (ISBN 978-954-9787-25-2).

13. *Илиева, Т.* Словникът на Храбровото Сказание за буквите – статистическа характеристика – В: In honorem 2. Филология и текстология. Юбилеен сборник в чест на 70-годишнината на проф. Уйлям Федер. Шумен, 2014, 199-222. (ISBN 978-619-00-0096-9).

14. *Илиева, Т.* Книжовното дело в Средновековна България през призмата на езика – В: Преславска книжовна школа. Т. 14, Шумен, 2014, 233-255. (ISBN 978-619-00-0138-6|.

15. *Илиева, Т. (рец.) М. Димитрова.* Тълкувания на Песен на песните в ръкопис 2/24 от Рилската света обител. София, 2012, 483с. http://aaduce.wordpress.com.

16. *Илиева, Т.* Херо и Леандър. Превод от старогръцки в стихосложението на оригинала. II-ро електронно издание. hhtp://theseus.proclassics.org/node/307.

17. *Илиева, Т.* Поморфемният принцип на превеждане в Ез F.I.461 – Littera&Lingua. Пролет – лято’ 2013. www.slav.uni-sofia.bg/lilijournal (ISSN 1312-6172).

18. *Kostadinova, P., I. Trifonova.* The Language of the Holy Brothers Kiril and Metodiy and the Modern Bulgarian Standard (Literary) Language: Some Projections. – Tradícia a prítomnosť misijného diela sv. Cyrila a Metoda. Nitra, 2013, 441-451. (ISBN 978-80-558-0401-9)

19. *Мирчева, Б.* Преписите на Успение Кирилово в Научния архив на БАН (тезиси). – В: Писменото наследство и информационните технологии. El’Manuscript–2014. Материали от V Международна научна конференция Варна, 15-20 септември 2014, София–Ижевск, 2014, 357-360. (ISBN 987-954-9787-25-2)

20. *Николова, Св.* Уйлям Федер и старобългарската писмена култура през Средновековието. – В: In honorem 2. Филология и текстология. Юбилеен сборник в чест на 70-годишнината на проф. Уилям Федер. Шумен, 2014, 9–20. (ISBN 978-16-00-0096-9).

21. *Nikolova, S.* Multilingual Digital Collections in Cyrillic and Their Value for the Comparative History of Medieval Europe: Content, Accessibility and the Problems of Future Development. – В: Писменото наследство и информационните технологии. El'Manuscripts – 2014. Материали от V международна научна конференция Варна, 15-20 септември 2014 г. София–Ижевск, 2014, 9–13. (ISBN 987-954-9787-25-2)

22. *Рашева, И.* Тема личности ослепленного владетеля в Цамблаковом житии святого короля Стефана Дечанского и его рецепция в русской рукописной традиции. – В: Материалы Первого Международного симпозиума „Русское слово на Балканах". Шумен, 14-16 октября 210 года. Шумен, 2014, 267 – 272. (ISBN 978-954-400-566-5)

23. *Рашева, И.* Агиографски черти в образа на Неофит Рилски в романа „Слово на Зографа Захарий от Владимир Свинтила". – В: Име и святост. София, 2014, 171 – 189. (ISSN 1311-493X)

24. *Рашева, И.* Житие святого короля Стефана Дечанского Григория Цамблака и его рецепция в русской рукописменой традиции. – In: Tradycja bizantyjskie. Romantyzm i inne epoki, red. Edward Kasperski, Olaf Krasowski, Warszawa: Wydział polonistyki UW, 2014, 275 - 283. (ISBN 978-83-64111-56-3)

25. *Рашева, И.* Концептът за участието на първоучителите св. Кирил и св. Методий в българското покръстване в творчеството на Добри Войников. – В: Преславска книжовна школа. Т.14, Шумен, 2014, 511 – 522. (ISBN 978-619-00-0138-6)

26. *Сотирова, К., Д. Банкова.* Дигитализация и експониране на художествено наследство – стандарти, изисквания и добри практики. – В: Писменото наследство и информационните технологии. El'Manuscript–2014. Материали от V Международна научна конференция Варна, 15-20 септември 2014. София-Ижевск, 2014, 85-88.(ISBN 978-954-9787-25-2).

27. *Станев, К.* Сливен – административен център на областта Загора през IX – X век. – В: България в световното културно наследство. Материали от третата национална конференция по история, археология и културен туризъм „Пътуване към България", Шумен, 17-19. 05. 2012. Шумен, 2014, 542–550 (ISBN 978-954-577-869-8)

28. *Станев, К.* Бележки за поселищната система между северната периферия на Родопите и р. Марица в края на XII–XIV в. – В: Стенимахос, Станимака, Асеновград. Принос към изучаване на приемствеността и развитието на социално-икономическата и духовна история на града и региона (Материали от научна кръгла маса, проведена на 2-3 май 2014 г. (съст. Г. Бойков и Д. Борисов). Асеновград, 2014, 7 - 39 (ISBN 978-954-92918-2-7).

29. *Станев, К., Е. Божинова*. Новооткрита средновековна крепостна стена с порта в Пловдив. – В: Градът в българските земи (по археологически данни). Велико Търново, 2014, 359 – 375. (ISBN 978-619-00).

30. *Stanev, K., I. Topalilov*. Two Bulgar Pagan Burials from Plovdiv. – In: Avars, Bulgars and Magyars on the Middle and Lower Danube. Sofia – Piliscsaba, 2014, 83-91. (ISBN 978-963-9911-55-0).

31. *Trifonova, I. Narratio Aphroditiani* или Сказание на Афродитиан за чудото, което стана в персийската земя (Издание на текста по НБКМ № 432 от XVI век) – В: Име и святост, 13. София, 2014, 130-148 (ISBN 1311-493X).

32. *Чешмеджиев, Д.* Традицията за св. Горазд в България и Полша. – In: Cyrilometodejski component kultury chrzescijansiej Slowian w regionie karpackim. Historia, tradicije, odlowania. Red. M. Kuczynska, J. Stradomski. (= Krakowsko-Wilenskie studia Slawistyczne, t. 8) Krakow 2013, 11-25. (ISBN 978-83-64028-18-2).

33. *Чешмеджиев, Д.* Культ Кирилла и Мефодия в период болгарского средневековья. – В: XXXII Кирилло-Мефодиевские чтения: 1150 лет славянской письменности. Международная научно практическая конференция преподавателей истории, языков и культура славянских народов. Самара 23-24 мая 2013. Самара 2013, 48-56. (ISBN 978-5-86465-610-5).

34. *Чешмеджиев, Д.* Кантакузин Димитрий – В: Православная энциклопедия, Т. 30, Москва 2013, 502-505. (ISBN 978-5-89572-031-8).

35. *Чешмеджиев, Д.* Бележки за датата 11 май. – В: България в световното културно наследство. Материали от третата национална конференция по история, археология и културен туризъм „Пътуване към България" – Шумен 17-19. 05. 2012. Шумен, 2014, 876-889. (ISBN 978-954-577-869-8).

36. *Чешмеджиев, Д.* Гробът на патриарх Евтимий в Бачковския манастир. – В: Стенимахос – Станимака – Асеновград. Принос към изучаване на приемствеността и развитието на социално-икономическата и духовна история на града и региона (Материали от научна кръгла маса, проведена на 2-3 май 2014 г. (съст. Г. Бойков и Д. Борисов). Асеновград, 2014, с. 42-62. (ISBN 978-954-92918-2-7).

37. *Чешмеджиев, Д.* Средновековната българска генеалогия. – В: Род и родова памет. Пловдив, 2014, 7-68. (ISBN 978-619-90155-6-8).

II. Приети за печат

Студии

1. *Иванова, Кл.* „Съгражданин на българите". Култът към св. Ахил сред балканските славяни". – Сборник с доклади от международната научна конференция „ Европейският югоизток през втората половина на X – началото на XI в. История и култура" (57 с.)

Статии
Реферирани

1. *Ганчева, Н., Г. Филипова*. Славянското средновековно писмено наследство и информационните технологии. – Palaeobulgarica, 17 с. (ISSN 0204-4021).

2. *Данова, Цв.* Текстологически наблюдения върху преписи на южнославянските Слова за Богородица на Йоан Дамаскин от манастирските сбирки в Румъния“. – Palaeobulgarica (ISSN 0204-4021).

3. *Иванова, М., Е. Джевиецка.* Юбилейна конференция „100 години кирилометодиевистика в България“ – Palaeobulgarica, 20 с. (ISSN 0204-4021).

4. *Мирчева, Б.* Проф. дфн Имре Тот (1932-2014). – Scripta@e-Scripta, 4 с.

5. *Trifonova, I.* NARRATIO APHRODITIANI and its third Slavonic Translation – Palaeoslavica, 2015.

Сборници
1. *Банкова, Д.* Словото и образът в синкретично единство. Доклад от конфереция „Образ-мит-текст“, проведена в гр. Самоков на 10-12 октомври, 2014 г.

2. *Ганчева, Н.* За един библиографски преглед на руските кирило-методиевски проучвания през XIX в. в архивния фонд на Стоян Аргиров (БИА, ф. 287, а. е. 28, л. 64–136). – В: Сб. с материали от Международната научна конференция „100 години кирилометодиевистика в България“, 10 с.

3. *Данова, Цв.* Старобългарският превод на Трето слово за Успение Богородично от Йоан Дамаскин. – В: „100 години кирилометодиевистика в България. Сборник с доклади от едноименната конференция, 10-12 октомври 2014, София.

4. *Джевиецка, Е.* Едно подобаващо издание за юбилея на славянската писменост (рецензия на ŚWIĘCI KONSTANTYN CYRYL I METODY – PATRONI WSCHODU I ZACHODU, oprac. zespół pod red. A. Naumowa, Kraków: Collegium Columbinum, 2013)“, предадена за печат в „Старобългарска литература“.

5. *Иванова, Кл.* „Представянето на староизводните чети-минеи в BHBS и проблемите, които остават нерешени” – Сборник „Проблеми и подходи в изследването на Станиславовия чети-миней”.

6. *Иванова, Кл.* "Към въпроса за разпространението на българските светогорски преводи през XIV в. – Сборник „Проблеми и подходи в изследването на Станиславовия чети-миней”.

7. *Илиева, Л.* За българския хан Тервел - кесар, светец и литературен герой. – В: Сборник в чест на 60-годишнината на проф. Илия Г. Илиев, изд. Фондация „Българско историческо наследство“, под печат.

8. *Илиева, Т.* За ортаклъка с дявола или каква е семантиката и културната конотация на пословицата ‘Стани на дявола другар, докле минеш моста’ – за

сборника с доклади от Осмите международни Цар-Шишманови дни в Самоков „Образ – мит – текст” (Самоков, 10-12.10. 2014 г.).

9. *Илиева, Т.* Наблюдения върху богословската терминология в библейските цитати в Йоан-Екзарховия превод на „De fide orthodoxa” – Сборник с доклади от Международната интердисциплинарна конференция „Библейският текст в южнославянските литератури от Средновековието до Новото време /функции, рецепция, интерпретации/ (София, 09-10. 10. 2014 г.).

10. *Илиева, Т.* Състояние и перспективи на съвременната българска историческа лексикография – Сборник с доклади от Международната научна конференция „100 години българска кирилометодиевистика” (София, 10-12.2014 г.).

11. *Илиева, Т.* Теолого-философската терминологична лексика в старобългарската книжнина и нейните континуанти в съвременния ни език – Сборник с доклади от Международния симпозиум „Християнство и книжнина” (Шумен, 24-25. 10. 2014).

12. *Илиева, Т.* Покровителството на Премъдростта или за завета към един народ – Сборника с доклади от Научната конференция „София 135 г. столица на България. София – кандидат за Европейска столица на културата 2019“ (София, 23.04.2014 г.).

13. *Илиева, Т.* Религиозният светоглед на българина, отразен в българските паремии – Сборник с доклади от Четвъртата национална конференция по история, археология и културен туризъм „България в европейската култура, наука, образование, религия” (Шумен, 14-16.05. 2014 г.).

14. *Илиева, Т.* Терминология, свързана с морското и речното дело в старите писмени паметници. – Сборник с доклади от Националната научна конференция „Културното наследство на Варна” (Варна, 26.09.2014 г.).

15. *Илиева, Т.* Лексико-синтактично терминообразуване в Йоан-Екзарховия превод на „De fide orthodoxa” – Сборник с доклади от Научната конференция „СУБ – 70 години активна дейност за постигане на високи научни постижения“ (30 септември и 1 октомври 2014 г.).

16. *Илиева, Т.* Лексикална репрезентация на концептите образование и просвета в старобългарски език – Сборник с доклади от Националната научна конференция „История на просветното дело – нови изследвания и музейни колеции. Иновативни форми на представяне” (Габрово, 29-30. 10. 2014).

17. *Илиева, Т.* Проектът на КМНЦ „Старобългарският превод на Стария Завет” и неговият принос в изучаване лексикалното богатство на старобългарския книжовен език – Сборник с доклади от Националната научна конференция „Хуманитарните науки днес“ (НЧ „Възраждане 1928“, София 15.11. 2014 г.).

18. *Мирчева, Б.* Свети Еразъм Формийски - свети Еразъм Охридски – Сборник, посветен на П. Динеков, 5 с.

19. *Мирчева, Б.* Корпус списков славянских источниково жизни и деятельности Кирилла и Мефодия и их учеников. – International Conference „Cyril and Methodius – Byzantium and the World of the Slavs“ – Thessaloniki, November 28-30, 2013, 6 с.

20. *Мострова, Т.* О Кирилло-Мефодиевском переводе паримийных чтений Книги пророка Иеремии – International Conference „Cyril and Methodius – Byzantium and the World of the Slavs“ – Thessaloniki, November 28-30, 2013, 8 с.

21. *Николова, Св.* Куев, Куйо Марков – Православная энциклопедия, 5 с.

22. *Nikolova, S.* European Dimensions of the Work of St. Cyril And Methodius in Bulgarian Context – Сборник от Международната научна конференция „Das Werk Der Slawenapostel Kyrill Und Method“. Nationale und Europäische Perspektiven“. (Йена, Германия).

23. *Nikolova, S.* The Moravian Mission – A Successful and Unsuccessful Result of the Activity of Sts. Cyril and Methodios. – International Conference „Cyril and Methodius – Byzantium and the World of the Slavs“ – Thessaloniki, November 28-30, 2013.

24. *Nikolova, S.* The Oldest Slavonic Translation Of The Old Testament: From Jewish Messianism to Christian Mission?“ – Сборник от Международната научна конференция “From Mission to Messianism?“(Iberoslavica), Lisabon.

25. *Рашева, И.* Вариативният топос за покръстването на българите от светите равноапостоли Кирил и Методий в старобългарската книжнина и някои негови възрожденски проекции. – Трети Международен конгрес по българистика. Доклади.

26. *Рашева, И.* За словото на св. Кирила и Методия, изречено от Кузмана Шапкарев в Кукуш на 1866 г. – Сборник с доклади от Осмите Цар-Шишманови дни в Самоков, 10-11.11.2014 г. Самоков. Асоциация „Онгъл“.

27. *Рашева, И.* Рассказ Паисия Хилендарского о христианизации Болгарии и русская историография. – Сборник от Международната научна конференция „Современные проблемы археографии”, посветена на 300 - годишнината от създаването на Библиотеката на РАН; 21-23.10. 2014 г., Санкт Петербург.

28. *Рашева, И.* Концептът за участието на първоучителите св. Кирил и св. Методий в българското покръстване във възрожденската ни историография. - Международен симпозиум „Християнство и книжнина” 24-25. 10. 2014 г., Шумен (= Преславска книжовна школа, т. 15).

TEXTUAL HERITAGE AND INFORMATION TECHNOLOGIES
EL'MANUSCRIPT-2014
Textual Heritage and Information Technologies - El'Manuscript-2014
September 15-17, 2014, Kamchia

БОЙКА МИРЧЕВА

ОПИС НА ПРЕПИСИТЕ НА СЛАВЯНСКИТЕ ИЗВОРИ ЗА КИРИЛ И МЕТОДИЙ И ТЕХНИТЕ УЧЕНИЦИ

Кирило-Методиевски студии

КНИГА

23

КИРИЛО-МЕТОДИЕВСКИ ИЗВОРИ. Т. 2

Писменото наследство и информационните технологии

El'Manuscript – 2014

МАТЕРИАЛИ ОТ V МЕЖДУНАРОДНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ

ВАРНА, 15–20 СЕПТЕМВРИ 2014 г.

КИРИЛО-МЕТОДИЕВСКИ НАУЧЕН ЦЕНТЪР - БАН

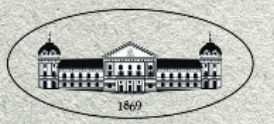

145 ГОДИНИ
БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

1000 ГОДИНИ
ОТ СМЪРТТА НА
ЦАР САМУИЛ
† 6 ОКТОМВРИ 1014

ЦЪРКВАТА В САМУИЛОВА БЪЛГАРИЯ
КОРЕНИ И НАСЛЕДСТВО

КМИЦ-БАН
АВТОРИ: СЛАВИЯ БЪРАНЕВА, ДИОНА ИЛИЕВА, КАМЕН СТАНЕВ, ДИМО ЧЕШМЕДЖИЕВ
ХУДОЖНИК: ИВАНИНА ВЕЛИНОВА
ФОТОГРАФИИ: МЕТОДИ ЗЛАТКОВ, МАРИО МАРИНОВ, ГЕОРГИ АТАНАСОВ, КАМЕН СТАНЕВ

КИРИЛО-МЕТОДИЕВСКИ НАУЧЕН ЦЕНТЪР – БАН
НАУЧЕН АРХИВ – БАН
НАЦИОНАЛЕН АРХЕОЛОГИЧЕСКИ ИНСТИТУТ С МУЗЕЙ – БАН
С ПОДКРЕПАТА НА ЦСВП „ПРОФ. ИВАН ДУЙЧЕВ“ – СУ